

รายงานการวิจัย

วิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วย
ระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม

Research and Development Ban Pru Jud Community
Enterprise Knowledge Network Center By Participatory of
Knowledge Management and Information System

ศวรรณรัมย์ อภัยพงศ์ Sawannarat Apaipong
ศุภวัฒน์ อินทร์เกิด Supawat Inkerd

คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ. 2562

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะผู้ร่วมวิจัย อาจารย์ศุภวัฒน์ อินทร์เกิด ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ บุคลากร สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรม และสาขาวิศวกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ที่คอยช่วยเหลือแนะนำการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณทุนสนับสนุนงานวิจัย จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย งบประมาณเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่ให้การสนับสนุนทำให้วิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัยชิ้นนี้ และนักศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ และสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจที่สำคัญ คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิจัยนี้เป็นผลมาจากความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ศวรรณรัตน์ อภัยพงศ์ และคณะ

สิงหาคม 2563

วิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม

ศวรรณรัศม์ อภัยพงศ์^{1*} และ ศุภวัฒน์ อินทร์เกิด¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเก็บรวบรวมแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด 2) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด และ 3) เพื่อพัฒนาเป็นระบบวิสาหกิจต้นแบบเพื่อให้ชุมชนอื่นมาเรียนรู้ การวิจัยนี้ใช้แนวคิดโมเดล SECI ในการสกัดความรู้ชนิดฝังลึกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดจากผู้เชี่ยวชาญ มาจัดทำเป็นความรู้ที่ชัดเจนในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร ภาพนิ่ง และเว็บไซต์ พัฒนาระบบโดยใช้ภาษาสคริปต์ PHP และฐานข้อมูล MySQL ในรูปแบบของเว็บแอปพลิเคชัน เมื่อพัฒนาระบบเสร็จแล้วนำมาหาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของระบบ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของระบบ ซึ่งได้จากผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ จำนวน 5 ท่าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.57 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบที่พัฒนาขึ้นจากผู้ใช้ทั่วไป จำนวน 100 คน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.51 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : วิสาหกิจชุมชน, ชุมชนเข้มแข็ง, การจัดการองค์ความรู้, ระบบฐานข้อมูล, ระบบสารสนเทศ

^{1*1} คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อ.สิเกา จ.ตรัง

**Research and Development Ban Pru Jud Community Enterprise
Knowledge Network Center By Participatory of Knowledge Management
and Information System**

Sawannarat Apaipong^{1*} and Supawat Inkerd¹

Abstract

The purposes of this research were 1) to collect the knowledge of Ban Pru Jud Community Enterprise Group, 2) to create an information database for Ban Pru Jud community enterprise and 3) to develop into a model enterprise system for other communities to learn. This research uses the SECI model concept to extract the deep knowledge of the Ban Pru Jud community enterprise group from experts to provide explicit knowledge in written forms, slides and websites. The system is developed using a PHP scripting language and a MySQL database in the form of a web application. After the development of the system is complete. Determination of the efficiency and system satisfaction using mean and standard deviation for data analysis.

The research results showed that the efficiency of the system which was obtained from 5 media production experts with a total average of 4.57 which is the highest level. The results of the user satisfaction assessment of the systems developed by 100 general users had a total average of 4.51, which was the highest.

Keywords : Small and Micro community Enterprise, Strong community, Knowledge Management, Database System, Information System

^{1*,1} Faculty of Engineering and Technology. Rajamangala University of Technology Srivijaya,
Sikao, Trang.

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ ภาษาไทย	ข
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
1.4 ทฤษฎีสมมุติฐานและกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลชุมชนบ้านพรุจูด	6
2.2 วิสาหกิจชุมชน	9
2.3 ความรู้	9
2.4 การจัดการความรู้	15
2.5 ภาษา PHP	19
2.6 เว็บแอปพลิเคชัน	19
2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	20
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย	28
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล	36

สารบัญ

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 องค์ความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด	38
4.2 การทำงานของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด	38
4.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด	46
4.4 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด	47
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงานวิจัย	
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	49
5.2 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	49
5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	51

สารบัญตาราง

หัวเรื่อง	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด	46
ตารางที่ 4.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด	47

สารบัญภาพ

หัวเรื่อง	หน้า	
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1	บ้านพรจูด หมู่บ้าน OTOP	8
ภาพที่ 2.2	แผนที่หมู่บ้านพรจูด	8
ภาพที่ 2.3	ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้	10
ภาพที่ 2.4	ลำดับขั้นของความรู้	11
ภาพที่ 2.5	สัดส่วนความรู้โดยนัยต่อความรู้ที่ชัดเจน	12
ภาพที่ 2.6	โมเดลการสร้างความรู้ของ Nonaka และ Takeuchi	13
ภาพที่ 2.7	กระบวนการของการจัดการความรู้ของ Turban และคณะ	17
ภาพที่ 2.8	กระบวนการของการจัดการความรู้ของ Probst และคณะ	17
ภาพที่ 3.1	โมเดลเกลียวความรู้ SECI	29
ภาพที่ 3.2	โครงสร้างของเว็บไซต์ศูนย์คลังสมองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรจูด	30
ภาพที่ 3.3	List รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง	32
ภาพที่ 3.4	แผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด (Data Flow Diagram : DFD-Level 0)	33
ภาพที่ 3.5	หน้าจอแรกของเว็บไซต์	34
ภาพที่ 3.6	หน้าจอแสดงเนื้อหา	35
ภาพที่ 4.1	หน้าเข้าสู่ระบบ	39
ภาพที่ 4.2	หน้าเพิ่มกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	39
ภาพที่ 4.3	หน้าเพิ่มกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	40
ภาพที่ 4.4	หน้าแก้ไขข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	40
ภาพที่ 4.5	หน้าแก้ไขข้อมูลหลัก	41
ภาพที่ 4.6	หน้าแก้ไขข้อมูลหลัก	41
ภาพที่ 4.7	หน้าจอแรกของเว็บไซต์	42
ภาพที่ 4.8	หน้าจอแรกของเว็บไซต์แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด	42
ภาพที่ 4.9	หน้าจอแสดงเนื้อหาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	43
ภาพที่ 4.10	หน้าจอแสดงเนื้อหาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	43

สารบัญภาพ

หัวเรื่อง	หน้า
ภาพที่ 4.11 หน้าจอเกี่ยวกับเรา	44
ภาพที่ 4.12 หน้าจอแสดงแผนที่	44
ภาพที่ 4.13 หน้าจอติดต่อเรา	45
ภาพที่ 4.14 หน้าจอแสดงผังเว็บไซต์	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาของการวิจัย

หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก “ปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรมสำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่างๆ ของแผนพัฒนาฯ ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๙ ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมาย การพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์การระหว่างประเทศกำหนดขึ้น อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนาได้บูรณาการนโยบายหรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ ๓๗ วาระ และ ไทยแลนด์ ๔.๐

การจัดทำแผนขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษา ในทุกพื้นที่ของประเทศ เป็นกลไกประชารัฐที่รวมพลัง ให้สามารถกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา รวมทั้งแผนงานโครงการสำคัญที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปี ซึ่งในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีประเด็นการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การดัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่ความเป็นอัจฉริยะโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยีการพัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้แก่ เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับสถาบันวิจัย และ สถาบันการศึกษา รวมทั้งพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี แบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขา STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันวิจัย

สถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ชุมชน รวมทั้งการปรับกลไกระบบวิจัยและพัฒนา ของประเทศทั้งระบบ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจข้างต้น ผู้วิจัยมีแนวคิดที่ต้องการพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อยเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่างๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาและส่งเสริมสังคม ผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ผลิตได้และขายเป็น ทางผู้วิจัยเลือกลงพื้นที่วิสาหกิจชุมชน บ้านพรุจูด เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็ง มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาของคนในชุมชน หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวิถีประมงชายฝั่ง การเลี้ยงปลาในกระชัง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจักสาน และการโครงการต่างๆ ที่ทำร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง เช่น ธนาคารปูม้า การเพาะต้นกล้าหญ้าทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งความรู้และภูมิปัญญาดังกล่าว ควรที่จะมีการเก็บรวบรวมไม่ให้สูญหาย และเป็นประโยชน์แก่ชนรุ่นหลัง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในพื้นที่ กับชาวบ้านกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ที่บูรณาการร่วมกัน โดยมี วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อเก็บรวบรวมแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 1.2.2 เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- 1.2.3 เพื่อพัฒนาเป็นระบบวิสาหกิจต้นแบบเพื่อให้ชุมชนอื่นมาเรียนรู้

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่

ทำการศึกษา เนื้อหา ข้อมูลเฉพาะ และภูมิปัญญาด้านต่างๆ ในชุมชนบ้านพรุจูด และชุมชนใกล้เคียง

1.3.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหาที่จะศึกษา

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลองค์ความรู้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) การสร้างคณะทำงานเพื่อร่วมกันพัฒนาระบบการจัดการข้อมูล และเตรียมปัจจัยนำเข้า

2) การพัฒนาระบบสกัดความรู้/กลไกการจัดระบบฐานข้อมูล /ศูนย์ประสานงานข้อมูล

1.3.3 ขอบเขตของระบบ

ระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดอยู่ในรูปแบบของเว็บแอปพลิเคชัน สามารถแสดงผลและควบคุมได้จากคอมพิวเตอร์และคอมพิวเตอร์พกพาหลากหลายแพลตฟอร์ม ซึ่งจะแบ่งการทำงานของระบบออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของผู้ดูแลระบบ (Admin) และ ส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป (User) ในส่วนของผู้ดูแลระบบ (Admin) สามารถบริหารจัดการข้อมูลต่างๆ เช่น เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลต่างๆ ส่วนผู้ใช้งานทั่วไป (User) สามารถเข้ามาดูข้อมูลต่างๆ ของเว็บไซต์ได้

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด พัฒนาโดยใช้ภาษา PHP และ ฐานข้อมูล MySQL
- แบบประเมินประสิทธิภาพการใช้งานของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

1.4 ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

1.4.1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาองค์ความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ที่เน้นการสกัดความรู้ชนิดฝังลึก (Tacit Knowledge) จากผู้เชี่ยวชาญออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) โดยใช้กรอบแนวคิดเกลิยความรู้ SECI จากนั้นจึงพัฒนาระบบในลักษณะของฐานข้อมูลบนเว็บไซต์ โดยใช้ภาษา PHP และ ฐานข้อมูล MySQL ในการพัฒนาระบบ เพื่อเป็นคลังความรู้สำหรับการจัดเก็บและถ่ายทอดความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ในลักษณะเว็บแอปพลิเคชัน โดยมีกระบวนการดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เกิดการรวมกลุ่มของวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันอย่างมีส่วนร่วมของในการเกิดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.5.2 ได้รูปแบบ/กิจกรรม การพัฒนาการส่งเสริมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีการออกแบบ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลอยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.5.3 ได้เครือข่ายและเกิดศูนย์คลังสมองวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด เพื่อถ่ายทอดไปสู่เยาวชนรุ่นใหม่ๆ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ เสริมสร้าง พัฒนาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ผู้ที่สนใจต่อไป

1.5.4 เกิดแบบในการสร้างคลังสมองวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดเทคโนโลยี / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับวิสาหกิจชุมชนที่สนใจ

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาศูนยคลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย โดยมีหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลชุมชนบ้านพรุจูด
- 2.2 วิสาหกิจชุมชน
- 2.3 ความรู้
- 2.4 การจัดการความรู้
- 2.5 ภาษา PHP
- 2.6 เว็บแอปพลิเคชัน
- 2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลชุมชนบ้านพรุจูด

2.1.1 ข้อมูลทั่วไป (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2563)

บ้านพรุจูดเป็นชื่อหมู่บ้านของตำบลปอหิน อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง เดิมพื้นที่เป็นลักษณะลุ่ม ๆ ดอน ๆ ไม่เรียบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าพรุ และดินมีลักษณะเป็นเลน (พื้นที่น้ำทะเลท่วมถึง) และมีต้นไม้ชนิดหนึ่งขึ้นหนาแน่นมาก ชาวบ้านเรียกว่า “ต้นจูด” เป็นพันธุ์ไม้จำพวก “กก” (Sedge) ลักษณะลำต้นกลมสีเขียวอ่อน ดิน سودำ สูงประมาณ 1-2 เมตร ออกดอกเป็นกระจุกแน่นคล้ายดอกกระเทียมที่ข้างลำต้นไกล้ยอดกระจุกหนึ่ง แต่มีช่อดอกปลายลำต้นอีกหนึ่งช่อซึ่งมีใบเล็กประกอบช่อดอกด้วย กระจุกช่อขึ้นในพื้นที่น้ำขังซึ่งเรียกว่าโพระหรือพรุ ต้นกระจุก นำไปผึ่งแดดให้แห้งสนิทสามารถนำมาผลิตงานจักสานเป็น เสื่อปูรองนั่งที่เรียกกันว่า “เสื่อกระจุก” หรือ “เสื่อสาตกระจุก” โดยการสานเสื่อกระจุกโดยทั่วไปนิยมสานลวดลาย มาตรฐาน คือ ลายขัดสอง หรือลายขัดสาม และมีการพัฒนาดัดแปลงลวดลาย เช่น ลายลูกแก้ว ลายดาวล้อมเดือน ลายดอกจันทร์ ลายก้านต่อดอก ลายโคม ลายแก้วเนือง ลายแก้วบ้านดอน ลายตัวหนังสือ เป็นต้น และมีการทำผลิตภัณฑ์เช่น สายกระเป๋า เครื่องใช้ต่าง ๆ ใช้ทำใบเรือ ทำเชือกผูกมัด ที่มาของชื่อหมู่บ้านจึงมาจากคำว่า “พรุ” รวมกับคำว่า “จูด” จึงกลายมาเป็น “บ้านพรุจูด” ถึงปัจจุบันนี้

2.1.2 ภูมิศาสตร์

ทิศเหนือ : หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง

ทิศใต้ : คลองสิเกา

ทิศตะวันออก : คลองสิเกา

ทิศตะวันตก : หมู่ที่ 8 ตำบลบ่อหินและทะเลอันดามัน

2.1.3 ภูมิประเทศ

ที่ตั้งและอาณาเขต บ้านพรุจูด หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เดินทางจากที่ว่าการอำเภอสิเกา ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 7 นาที มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 15,000 ไร่

2.1.4 ภูมิอากาศ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม หลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนและชื้นมาจากมหาสมุทรอินเดียพัดปกคลุมประเทศไทย

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย

2.1.5 สถานที่ท่องเที่ยว

บ้านพรุจูดนอกจากจะมีหาดทุ่งคลองสนที่สวยงาม แหล่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์แล้วนั้น ยังมีอีกสถานที่หนึ่งที่ไม่ควรพลาดและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีชื่อเสียง “บ่อหินฟาร์มสเตย์” นับเป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวิถีชุมชน วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นหนึ่งในกิจกรรมหลักของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงปลากระชังบ้านพรุจูด “กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงปลาในกระชังบ้านพรุจูด” อีกทั้งในปี 2552 “บ่อหินฟาร์มสเตย์” ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตรัง เพื่อขอเข้ารับการประเมินรับรองมาตรฐานโฮม- สเตย์ไทย ซึ่งปรากฏว่าบ่อหินฟาร์มสเตย์ก็ผ่านการตรวจประเมิน จุดเด่นของบ่อหินฟาร์มสเตย์ คือ สภาพบรรยากาศของกลุ่มวิสาหกิจฯ ที่ร่มรื่น อบอุ่น เย็นสบาย เหมาะสำหรับเดินทางหลบหนีความวุ่นวาย บ้านพักที่เชื่อมต่อถึงกัน เป็นระเบียบริมน้ำไว้มชมคลองสิเกา และที่นี่มีมุมครัวให้เราสามารถช่วยกันทำอาหารอย่างเป็นกันเอง อีกทั้งสามารถล่องเรือชาวประมงไปตามลำคลองสิเกา และคลองสาขา ชมระบบนิเวศป่าชายเลนที่สมบูรณ์ ไปผ่อนคลายกับเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และดูน้ำพุทะเลร้อน จากนั้นไปเที่ยวชมเกาะหลอ-หลอ อ่าวบุญคง หรือหาดเก็บตะวัน อีกทั้งยังสามารถพายเรือคายัคชมธรรมชาติริมฟาร์มสเตย์ได้ตลอดเวลา

แสดงดังภาพที่ 2.1-2.2

ภาพที่ 2.1 บ้านพรุจูด หมู่บ้าน OTOP

ภาพที่ 2.2 แผนที่หมู่บ้านพรุจูด

ที่มา : <http://www.bohin.org/plan.php>

2.2 วิสาหกิจชุมชน

2.2.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (community enterprise) หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็คนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

2.2.2 ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน มีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ

- ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
- ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร ทุน

แรงงานในชุมชน เป็นหลัก

- ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
- เป็นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
- มีการดำเนินการแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
- มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

หมายถึง คณะบุคคลที่รวมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

2.2.3 ประโยชน์ของวิสาหกิจชุมชน

- การรวมตัวกันของเกษตรกรในการประกอบธุรกิจในระดับชุมชน มีความมั่นคง ได้รับการรับรองตามกฎหมาย
- การส่งเสริมความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาความสามารถในการจัดการ ตรงตามความต้องการที่แท้จริง
- ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ มีความพร้อมที่จะพัฒนาสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2563)

2.3 ความรู้

2.3.1 ความหมายของความรู้

ความรู้ (knowledge) เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อตัวบุคคลและองค์กร การดำเนินงานในทุกๆ องค์กรย่อมมีพนักงานผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ซึ่งความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลแต่ละคนนั้นย่อมแตกต่างกันออกไป การที่ความรู้อยู่อย่างกระจัดกระจายในตัวบุคคลกร หากไม่มีการ

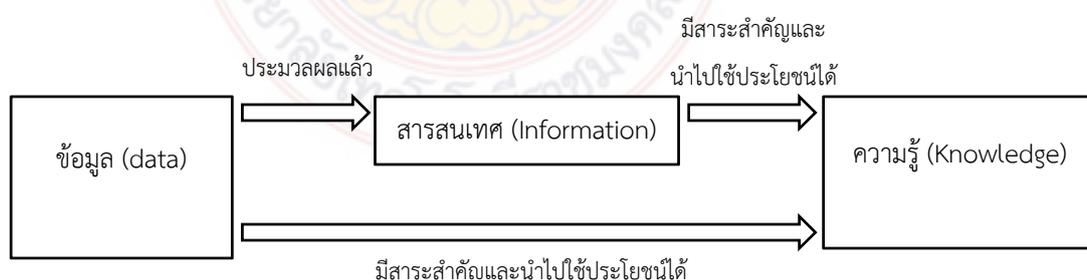
จัดการกับความรู้เหล่านั้น ก็ไม่สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งต้องมีการจัดเก็บความรู้นั้นอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับบุคลากรคนอื่นๆได้อย่างง่าย โดยความรู้เหล่านั้นสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในองค์กรได้ การจัดการความรู้จึงถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากสำหรับองค์กร มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้ดังนี้

ความรู้เป็นการผสมผสานของประสบการณ์ สารสนเทศ ความเข้าใจ ทักษะและความเชี่ยวชาญ รวมถึงสิ่งที่ได้รับการสั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าและถ่ายทอด ที่นำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดสำหรับการประเมิน ความเข้าใจ และการนำสารสนเทศและประสบการณ์ใหม่มาผสมรวมกัน (ศรีไพโร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และ เจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย, 2549)

ความรู้ (Knowledge) คือสารสนเทศที่สามารถตีความ ทำความเข้าใจ และนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเลือกสารสนเทศมาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม นั้นหมายความว่า หลายคนเห็นสารสนเทศเช่นเดียวกัน แต่อาจจะตีความหมายเป็นความรู้ที่แตกต่างกันจากมุมมองและพื้นฐานของประสบการณ์ที่แตกต่างกัน (ไพบูลย์ เกียรติโกมล และณัฐพันธ์ เขจรนันท์, 2551)

ความรู้ คือ ความสามารถในการประยุกต์ใช้สารสนเทศและประสบการณ์เพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินงานและทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดได้จากการได้ลงมือปฏิบัติจริงหรือประสบการณ์ที่ทำให้สามารถทำงานได้สำเร็จ (รุ่งรัศมี บุญดาว, 2559)

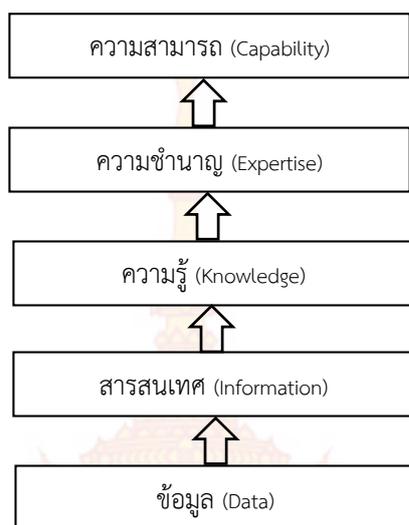
สารสนเทศที่มีเนื้อหาสาระ มีความเกี่ยวข้อง และสามารถนำไปกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ [Turban, Leidner, McLean and Wetherbe, 2008] อย่างไรก็ตามหากข้อมูลที่มีอยู่เป็นข้อมูลที่มีเนื้อหาสาระมีความเกี่ยวข้อง และมีประโยชน์ต่อการใช้งาน ก็อาจจะจัดว่าเป็นองค์ความรู้ได้เช่นกัน (พนิดา พานิชกุล และสุธี พงศาสกุลชัย, 2552) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้

2.3.2 ลำดับชั้นของความรู้

ไพบูลย์ เกียรติโกมล และณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2551) ได้แบ่งลำดับชั้นของความรู้ ออกเป็น 5 ลำดับชั้น แสดงดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ลำดับชั้นของความรู้

เราจะเห็นว่า ความชำนาญและความสามารถเป็นลำดับชั้นของความรู้ที่สูงขึ้น ซึ่งความชำนาญจะเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และความสามารถจะประกอบด้วยการใช้กำลังความสามารถและความชำนาญขององค์กร โดยต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือ และการประสานงานของทีมงานทุกคน ทั้งนี้ยิ่งความรู้นั้นมีลำดับสูงเท่าไร ก็จะมีมีความหมายและคุณค่ามากขึ้นเท่านั้น

ดังนั้นเราไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่าความรู้เป็นปัจจัยสำคัญในชีวิต และมีส่วนช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น องค์กรต่างๆ ก็อาศัยความรู้ในการตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินงานทางธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการวางแผนการดำเนินงานทางธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการคัดเลือกสารสนเทศที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสารสนเทศที่ถูกคัดเลือกจะเรียกว่าความรู้ เพื่อให้สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ได้ตามต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

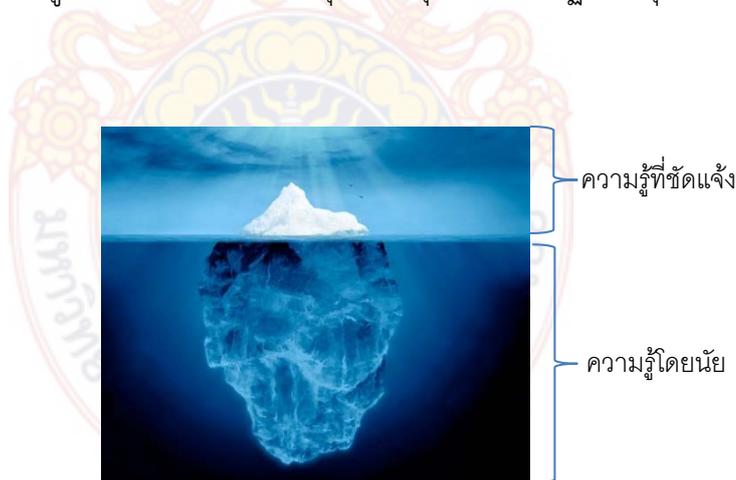
2.3.3 ประเภทของความรู้

ความรู้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) และ ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) โดยเปรียบเทียบความรู้ทั้งสองประเภทเหมือนกับภูเขาน้ำแข็ง (รุ่งริศมี บุญดาว, 2559 อ้างถึง Polanji และ Nonaka, 1991) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) ในหนังสือบางเล่มอาจจะเรียกว่าความรู้โดยนัย เป็นความรู้แบบไม่เป็นทางการ เป็นความรู้ที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล มองเห็นไม่ชัดเจน ยากที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นตัวอักษร เช่น ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ ความรู้สึกนึกคิด ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ ความรู้ประเภทนี้สามารถพัฒนาและแบ่งปันได้และเป็นความรู้ที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

- ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) เป็นความรู้แบบเป็นทางการ เป็นความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถเขียนบรรยายหรือถ่ายทอดมาเป็นตัวอักษร ข้อความ กฎเกณฑ์ สูตร นิยาม หรือลักษณะตัวแบบทางคณิตศาสตร์ได้เช่น หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ ข้อมูลบนเว็บไซต์ คู่มือ และความรู้ที่ปรากฏอยู่บนสื่อออนไลน์ต่างๆ

ความรู้โดยนัยมีมากกว่าความรู้ที่ชัดเจน คือมีสัดส่วนอยู่ประมาณ 80:20 หากเปรียบเทียบความรู้ชัดเจนเป็นภูเขาน้ำแข็งที่มีน้ำแข็งโผล่พ้นน้ำอยู่ 20% ความรู้โดยนัยจะเปรียบได้กับส่วนของน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำซึ่งมีอยู่ถึง 80% (ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และ เจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย, 2549) แสดงดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 สัดส่วนความรู้โดยนัยต่อความรู้ที่ชัดเจน

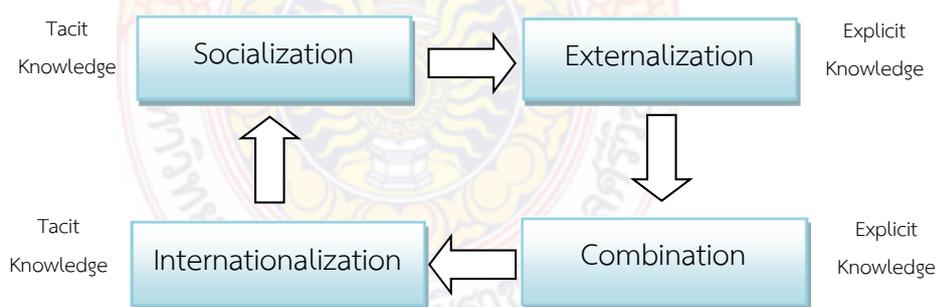
2.3.4 การสร้างความรู้

Ikujiro Nonaka (1995) ได้กล่าวว่า “องค์การที่ประสบความสำเร็จคือ องค์การที่มีการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอและเผยแพร่ความรู้นั้นไปทั่วทั้งองค์การ รวมทั้งนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการผลิตเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว” ดังนั้นการสร้างความรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้การพัฒนาการจัดการความรู้ขององค์การประสบความสำเร็จ

ความรู้ใหม่จะเริ่มที่บุคคลและถูกเปลี่ยนเป็นความรู้ขององค์การ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าความรู้หลักๆ ขององค์การจะอยู่ที่ประสบการณ์ของแต่ละคนที่สั่งสมขึ้นมาและอยู่ในสมองของแต่ละคน โดยที่ยังไม่ได้มีการถ่ายทอดออกมา

ดังนั้นความรู้ใหม่ขององค์การนั้น องค์การจะต้องมีการสร้างความรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) กับความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ซึ่งเรียกปฏิสัมพันธ์แบบนี้ว่า “การเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge*Conversion)”

Ikujiro Nonaka และ Takeuchi (1995) ได้นำเสนอโมเดลการสร้างความรู้ที่มีชื่อว่า “SECI Knowledge Conversion Process” มาจากการขยายผลจากประเภทของความรู้คือ ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่เป็นความรู้ที่สามารถเขียนหรืออธิบายออกมาเป็นตัวอักษร ฟังก์ชัน หรือสมการได้ และความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) ที่เป็นความรู้ที่ไม่สามารถเขียนหรืออธิบายได้ ซึ่งการถ่ายทอดความรู้ประเภทนี้ทำได้ยาก จำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้จากการกระทำ และการฝึกฝน ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 โมเดลการสร้างความรู้ของ Nonaka และ Takeuchi

จากภาพที่ 2.6 โมเดลการสร้างความรู้ หรือ SECI แบ่งออกเป็น 4 กระบวนการคือ

1) Socialization เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้โดยนัย จึงเป็นการถ่ายทอดความรู้โดยตรงระหว่างบุคคลระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนโดยไม่ผ่านการเขียน เกิดจากการแบ่งปันประสบการณ์เป็นหลัก

2) Externalization เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้โดยนัยไปเป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง ขั้นตอนนี้นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการสร้างความรู้เพราะเป็นขั้นที่ความรู้โดยนัยถูกทำให้ชัดแจ้ง โดยมีการถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อต่างๆ ทำให้องค์กรสามารถจัดเก็บและกระจายความรู้ได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

3) Combination เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ชัดแจ้ง นั่นคือ ทำให้ความคิดต่างๆ เป็นระบบจนกลายเป็นความรู้ ความรู้ที่นำมารวมนั้นเกิดจากการแลกเปลี่ยนของบุคคลเป็นหลัก รวมกับความรู้ที่ผ่านสื่อหรือช่องทางความรู้ต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนเอกสารการประชุมการสนทนาทางโทรศัพท์ หรือการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการสื่อสาร เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการนี้จึงต้องมีการจัดหมวดหมู่ของความรู้ให้ชัดเจน และอาศัยบุคลากรที่สามารถเชื่อมโยงสื่อสาร ถ่ายทอด และสรุปความรู้อันหลากหลายให้กับองค์กร

4) Internalization เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ชัดแจ้งไปเป็นความรู้โดยนัย โดยเกิดจากความรู้ต่างๆ ที่บุคคลได้รับ ทั้งที่เป็นความรู้โดยนัยและความรู้ที่ชัดแจ้งและนำความรู้ดังกล่าวมาลงมือปฏิบัติ บุคลากรจะเกิดการซึมซาบเกิดเป็นความรู้ ประสบการณ์ และปัญญา กลายเป็นความรู้โดยนัยที่ฝังอยู่ในตัวบุคคลนั้นๆ อีกครั้ง ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่แตกต่องไม่ได้ แต่มีค่ายิ่งขององค์กรต่อไป

สำหรับยุคนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกแล้วว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันคือ บ่อเกิดแห่งปัญญาและเป็นที่มาของทรัพย์สินทางปัญญาที่มีค่า และเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขันในยุคปัจจุบันได้ดีทีเดียว ดังนั้นโมเดลการสร้างความรู้หรือ SECI นี้จะขยายฐานและความลึกของความรู้ให้เติบโตอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จะเห็นได้ว่า การสร้างความรู้ให้อยู่คู่กับองค์กรจะต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทั้งองค์กร ไม่ใช่เพียงแค่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต แต่สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการสร้างความรู้ในองค์กร คือ องค์กรจะต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างความรู้ และเมื่อองค์กรร่วมกันสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันได้ จะทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กรในที่สุด ดังนั้นองค์กรใดที่มีการสร้างสรรค์ความรู้อย่างไม่หยุดยั้งจะเป็นแรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ที่จะทำให้เกิดการสร้างสรรคความรู้ใหม่ๆ ในองค์กรต่อไป

2.4 การจัดการความรู้

2.4.1 แนวคิดการจัดการความรู้

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ส่งผลกระทบต่อองค์การ วิถีคิด และกระบวนการทำงานของคนที่อยู่ในองค์การ ตลอดจนแรงขับเคลื่อนขององค์การเองที่มุ่งการแข่งขันสู่ความเป็นเลิศโดยมีความรู้เป็นฐาน จึงก่อให้เกิดแนวคิดของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) หรือ KM ขึ้น ซึ่งในปัจจุบันการจัดการความรู้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ด้านความรู้ในหลายๆองค์การ

ความรู้จัดว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีค่าอีกชนิดหนึ่ง ที่องค์การในปัจจุบันล้วนต้องการมีไว้ครอบครองครองให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการและความรู้ในการปฏิบัติงานทางด้านธุรกิจตลอดทั้งกระบวนการ ซึ่งจะช่วยให้ช่วยในการตัดสินใจกำหนดแผนงานใดๆ ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพได้อย่างผู้มีประสบการณ์ และสามารถใช้ประสบการณ์ของการแก้ปัญหาเหล่านั้นมาเป็นบทเรียนเพื่อการวางแผนงานต่อไป ดังนั้นองค์การต่างๆ จึงหันมาให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้กันมากขึ้น โดยความหมายของการจัดการความรู้ได้มีผู้เสนอความคิดเห็นที่น่าสนใจไว้หลายท่านดังนี้

Trapp (1999) กล่าวว่า “การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยงานต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งมีการบริหารจัดการในลักษณะบูรณาการ เพื่อก่อให้เกิดคุณประโยชน์ที่คาดหวังไว้ การจัดการความรู้จึงเป็นแนวคิดองค์รวมที่จะจัดการทรัพยากรที่เป็นความรู้ในองค์การ”

Kuczka (2001) กล่าวว่า “การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกระบวนการของการสร้างความรู้ การจัดเก็บ และการแบ่งปันความรู้ กล่าวโดยทั่วไปจะรวมถึง การระบุสภาพปัญหาในปัจจุบัน การกำหนดความต้องการและการแก้ไขปรับปรุง และกระบวนการที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการความรู้ให้ดีขึ้น เพื่อให้บรรลุถึงความต้องการ”

กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ (2001) สรุปว่า “การจัดการความรู้ หมายถึงกระบวนการอย่างเป็นระบบสำหรับการได้รับ การสร้าง การบูรณาการ การแบ่งปัน และการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าใจอย่างลึกซึ้งและประสบการณ์ เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ”

Ikujiro Nonaka (2004) ให้คำนิยามของการจัดการความรู้ว่า “เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ความรู้อย่างกว้างขวางตลอดทั้งองค์การและนำไปสู่ผลิตภัณฑ์/บริการ เทคโนโลยี และระบบใหม่อย่างรวดเร็ว บางครั้งเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในองค์การ”

จากคำนิยามที่หลากหลาย ผู้เขียนสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการความรู้หมายถึงกระบวนการอย่างเป็นระบบที่องค์การพัฒนาขึ้นมาเกี่ยวกับการแสวงหา การสร้าง การ

จัดเก็บ การถ่ายทอด และการใช้/การแพร่กระจายความรู้ เพื่อพัฒนาให้องค์การมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งมีประโยชน์ ดังนี้

- ช่วยเก็บรักษาความรู้ให้ควบคู่กับองค์กรตลอดไป
- ช่วยลดระยะเวลาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การให้บริการ หรือการเรียนรู้งานใหม่
- ปรับปรุงประสิทธิภาพและช่วยเพิ่มผลผลิตให้กับทุกส่วนในองค์กร
- ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งจะส่งผลให้

บุคลากรมีคุณภาพเพิ่มขึ้นและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

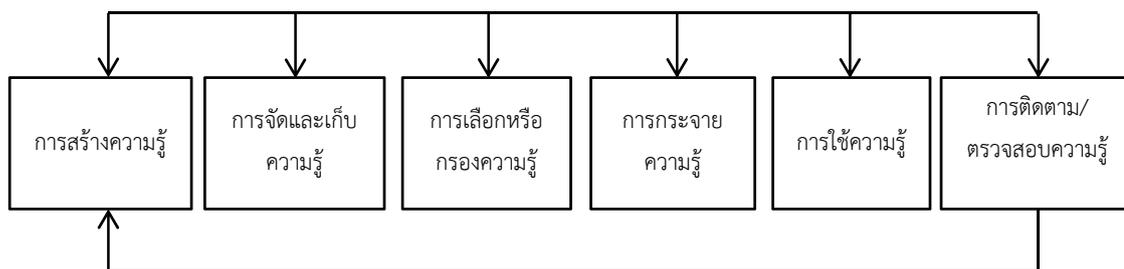
2.4.2 กระบวนการจัดการความรู้

การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยงานต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งมีการจัดการในลักษณะเพื่อก่อให้เกิดคุณประโยชน์ที่คาดหวังไว้ การจัดการความรู้จึงเป็นแนวคิดองค์รวมที่จะจัดการทรัพยากรที่เป็นความรู้ในองค์กร (Trapp,1999) จึงกล่าวได้ว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการในการจัดการความรู้ของบุคคลหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งอาจจะมีเป้าหมายที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันนั้น ขึ้นอยู่กับมุมมองและแนวคิดต่างๆของแต่ละบุคคลหรือองค์กรนั้นๆ ดังนั้นกระบวนการในการจัดการความรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์กรควรพิจารณาเป็นลำดับต่อมา หลังจากที่เล็งเห็นความสำคัญในการจัดการความรู้

กระบวนการในการจัดการความรู้ นั้น มีการจำแนกที่แตกต่างกัน เช่น Turban และคณะได้นำเสนอกระบวนการของการจัดการความรู้เป็นลำดับวงกลมประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

- 1) การสร้างความรู้ (Create)
- 2) การจัดและเก็บความรู้ (Capture/Store)
- 3) การเลือกหรือกรองความรู้ (Refine)
- 4) การกระจายความรู้ (Distribute)
- 5) การใช้ความรู้ (Use)
- 6) การติดตาม/ตรวจสอบความรู้ (Monitor)

แสดงดังภาพที่ 2.7

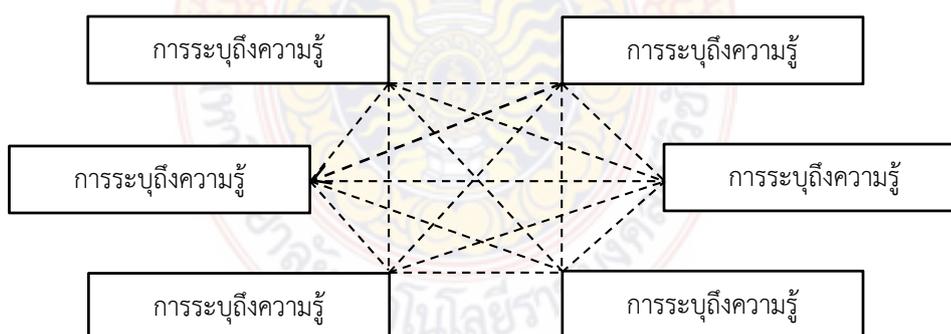

ภาพที่ 2.7 กระบวนการของการจัดการความรู้ของ Turban และคณะ

ส่วน Probst และคณะได้สรุปไว้ว่า การจัดการความรู้จะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องมีการบวนการที่สำคัญ 6 ส่วน ซึ่งแต่ละกระบวนการมีความสัมพันธ์กันคือ

- 1) การระบุถึงความรู้ (Knowledge Identification)
- 2) การจัดหาความรู้ (Knowledge Acquisition)
- 3) การพัฒนาความรู้ (Knowledge Development)
- 4) การแบ่งปัน/กระจายความรู้ (Knowledge Sharing/Distribution)
- 5) การใช้ความรู้ (Knowledge Utilization)
- 6) การเก็บ/จดจำความรู้ (Knowledge Retention)

แสดงดังภาพที่ 2.8

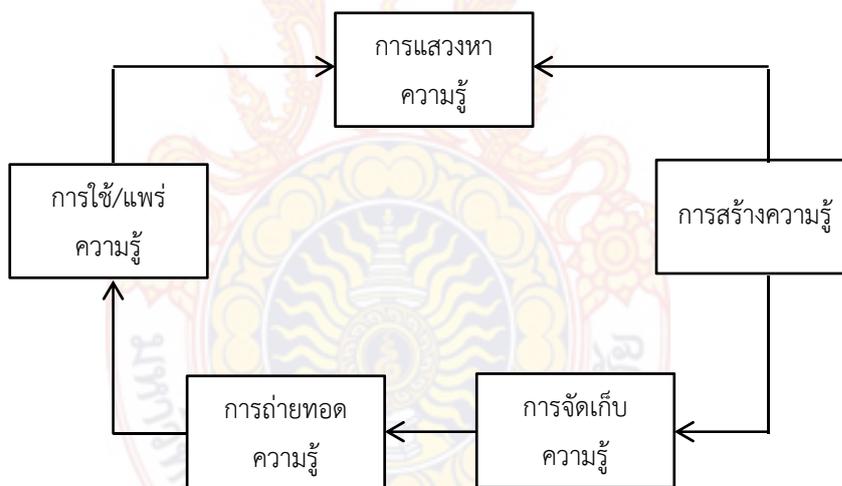
ภาพที่ 2.8 กระบวนการของการจัดการความรู้ของ Probst และคณะ

ในมุมมองของผู้เขียนเอง ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการความรู้ที่ประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญ 5 ส่วนคือ กระบวนการแสวงหา การสร้าง การจัดเก็บ การถ่ายทอด และ

การใช้/แพร่ความรู้ โดยที่

- 1) การแสวงหาความรู้ เป็นกระบวนการที่องค์กรควรแสวงหาความรู้ที่มีประโยชน์จากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- 2) การสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งของแต่ละบุคคล ซึ่งการสร้างความรู้ใหม่ควรอยู่ภายใต้คนหรือหน่วยงานในองค์กร
- 3) การจัดเก็บความรู้ เป็นกระบวนการที่องค์กรต้องกำหนดสิ่งสำคัญที่จะเก็บไว้เป็น ความรู้ และต้องพิจารณาถึงวิธีการในการจัดเก็บ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ
- 4) การถ่ายทอดความรู้ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายข้อมูล ข่าวสาร ความรู้จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง ینگมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กร เนื่องจากองค์กร จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น เมื่อความรู้มีการกระจายและถ่ายทอดไปอย่างรวดเร็ว
- 5) การใช้/แพร่ความรู้ เป็นกระบวนการที่นำเอาความรู้ และประสบการณ์ขององค์กร มาใช้สร้างสรรค์และต่อเนื่อง โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประยุกต์ความรู้ให้มากขึ้น แสดงดังภาพที่

2.9

ภาพที่ 2.9 กระบวนการของการจัดการความรู้

อย่างไรก็ตาม กระบวนการจัดการความรู้ของแต่ละองค์กรมีความแตกต่างกันตามลักษณะการดำเนินการ และองค์ประกอบอื่นๆ อีกหลายประการ เช่น ลักษณะงานขององค์กร โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยี เป็นต้น ดังนั้นองค์กรที่มีความคิดในการจัดการความรู้ จำเป็นต้องพัฒนากระบวนการจัดการความรู้เฉพาะองค์กรเอง เพื่อให้้องค์กรสามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.5 ภาษา PHP

ภาษา PHP มีลักษณะเป็น embedded script สามารถฝังคำสั่ง PHP ไว้ในเว็บเพจร่วมกับคำสั่ง (Tag) ของ HTML ได้ และสร้างไฟล์ที่มีนามสกุลเป็น .php ซึ่งไวยากรณ์ที่ใช้ใน PHP เป็นการนำรูปแบบของภาษาต่างๆ มารวมกันได้แก่ C, Perl และ Java ทำให้ผู้ใช้ที่มีพื้นฐานของภาษาเหล่านี้อยู่แล้วสามารถศึกษา และใช้งานภาษานี้ได้ไม่ยาก โดยความสามารถของภาษา PHP (สมศักดิ์ โชคชัยชุกติกุล, 2547) มีดังนี้

- เป็นภาษาที่มีลักษณะเป็นแบบ Open source ผู้ใช้สามารถ Download และนำ Source code ของ PHP ไปใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- เป็นสคริปต์แบบ Server Side Script ดังนั้นจึงทำงานบนเว็บเซิร์ฟเวอร์ ไม่ส่งผลกับการทำงานของเครื่อง Client โดย PHP จะอ่านโค้ด และทำงานที่เซิร์ฟเวอร์ จากนั้นจึงส่งผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลมาที่เครื่องของผู้ใช้ในรูปแบบของ HTML ซึ่งโค้ดของ PHP นี้ผู้ใช้จะไม่สามารถมองเห็นได้
- PHP สามารถทำงานได้ในระบบปฏิบัติการที่ต่างชนิดกัน เช่น Unix, Windows, Mac OS หรือ Risc OS อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก PHP เป็นสคริปต์ที่ต้องทำงานบนเซิร์ฟเวอร์ ดังนั้นคอมพิวเตอร์สำหรับเรียกใช้คำสั่ง PHP จึงจำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ไว้ด้วย เพื่อให้สามารถประมวลผล PHP ได้
- PHP สามารถทำงานได้ในเว็บเซิร์ฟเวอร์หลายชนิด เช่น Personal Web Server (PWS), Apache, OmniHttpd และ Internet Information Service(IIS) เป็นต้น
- ภาษา PHP สนับสนุนการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (Object Oriented Programming)
- PHP มีความสามารถในการทำงานร่วมกับระบบจัดการฐานข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งระบบจัดการฐานข้อมูลที่สนับสนุนการทำงานของ PHP เช่น Oracle, MySQL, FilePro, Solid, FrontBase, mSQL และ MS SQL เป็นต้น
- PHP อนุญาตให้ผู้ใช้สร้างเว็บไซต์ซึ่งทำงานผ่านโปรโตคอลชนิดต่างๆ ได้ เช่น LDAP, IMAP, SNMP, POP3 และ HTTP เป็นต้น
- โค้ด PHP สามารถเขียน และอ่านในรูปแบบของ XML ได้

2.6 เว็บแอปพลิเคชัน

เคทีเอ็น ดีเวลลอป (2562) กล่าวว่า เว็บแอปพลิเคชัน (Web Application) คือ แอปพลิเคชันที่ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อเป็น Browser (เบราว์เซอร์) ใ้สำหรับการใช้งาน Webpage (เว็บเพจ) ต่างๆ ซึ่งถูกปรับแต่งให้แสดงผลแต่ส่วนที่จำเป็น เพื่อเป็นการลดทรัพยากรในการประมวลผล ของตัวเครื่อง

สมาร์ทโฟน หรือ แท็บเล็ต ทำให้โหลดหน้าเว็บไซต์ได้เร็วขึ้น อีกทั้งผู้ใช้งานยังสามารถใช้งานผ่าน Internet (อินเทอร์เน็ต) และ Intranet (อินทราเน็ต) ในความเร็วต่ำได้

ข้อดีของ เว็บแอปพลิเคชัน คือ ในส่วนของการใช้งานที่สามารถใช้งานได้ง่าย สะดวกทุกที่ ทุกเวลา ถ้าหากไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ต้องการใช้ Web browser (เว็บเบราว์เซอร์) ก็สามารถใช้งานแอปพลิเคชันประเภทนี้ได้ รวมถึงมีการอัปเดต แก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ อยู่ตลอดเวลา และใช้งานได้ทุกแพลตฟอร์ม

แอดวานซ์ รีเสิร์ช (2562) กล่าวว่า เว็บแอปพลิเคชัน หรือที่รู้จักกันในชื่อสั้น ๆ ว่า “เว็บแอป (Web App)” เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์หนึ่งที่ทำหน้าที่เฉพาะ โดยใช้เว็บเบราว์เซอร์เป็นไคลเอนต์ (Client) ซึ่งไคลเอนต์นี้เป็นระบบหรือแอปพลิเคชัน ที่สามารถเชื่อมต่อเข้ากับระบบคอมพิวเตอร์อื่นที่เรียกว่าเซิร์ฟเวอร์ได้ แอปพลิเคชันเป็นเหมือนกับกระดานข้อความหรือแบบฟอร์มการติดต่อบนเว็บไซต์ และโปรแกรมประมวลผลคำ เป็นต้น

ในปัจจุบันจึงมีการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันควบคู่ไปกับการพัฒนาโปรแกรม เพื่อสอดคล้องต่อการใช้งานในปัจจุบัน นอกจากนี้เว็บแอปพลิเคชันยังช่วยลดความรับผิดชอบของนักพัฒนาในการสร้างไคลเอนต์สำหรับคอมพิวเตอร์ประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือระบบปฏิบัติการ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้แอปพลิเคชันพร้อมเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ เว็บแอปพลิเคชันมักใช้สคริปต์ทำงานบนฝั่งเซิร์ฟเวอร์ เช่น ASP, PHP เป็นต้น และสคริปต์ฝั่งไคลเอนต์ เช่น HTML, JavaScript เป็นต้น เพื่อพัฒนาแอปพลิเคชัน ซึ่งทั้ง 2 ฝั่งจะทำหน้าที่แตกต่างกัน อย่างสคริปต์ฝั่งไคลเอนต์จะทำหน้าที่จัดการกับการนำเสนอข้อมูล ในขณะที่สคริปต์ฝั่งเซิร์ฟเวอร์จะจัดการกับพวกการจัดเก็บข้อมูล เว็บแอปพลิเคชัน หรือ Web Application มีมาตั้งแต่ก่อน World Wide Web จะได้รับความนิยม โดยเริ่มพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่มีความเรียบง่าย ช่วงยุค 2000 ถึงได้เริ่มพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และในทุกวันนี้ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศไทยใช้เว็บแอปพลิเคชันในการทำธุรกรรมออนไลน์ ซึ่งมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้นกว่าเดิม

2.7 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาทฤษฎีในเรื่องของความพึงพอใจนั้น พบว่า ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ คือ

Good, Carter V. (1991) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลต่อกิจกรรมจากความหมายดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจนั้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก และทัศนคติของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้า และแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบ

ที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลคือ ถ้าหากว่าบุคคลมีความพึงพอใจในกิจกรรมหรืองานใด การกระทำกิจกรรมหรืองานนั้นก็จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานนั้นได้เป็นอย่างดี จึงถือได้ว่าความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนเป็นการวัดทัศนคติทั้งในด้านของตัวเครื่องมือที่สร้างและด้านกระบวนการเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยแบบสอบถามวัดทัศนคติเป็นเครื่องมือในการวัด

รวีวรรณ ชินะตระกูล (2536) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบวัดโดยวิธีของ Likert หรือที่เรียกว่า Likert Scale นิยมใช้วัดเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้ คือ เจตคติ ความคิดเห็น วัดความต้องการ วัดแรงจูงใจ วัดทัศนคติในการนิสัย ในการสร้างแบบวัด มีหลักเกณฑ์ในการสร้าง คือ ควรเขียนข้อความในเชิง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย โดยครอบคลุมสิ่งที่จะวัด นำข้อความที่เขียนนั้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้รู้ทางภาษา พิจารณาว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วนำมาแก้ไขให้ถูกต้อง ดังนี้

- นำข้อความนั้นมาจัดพิมพ์เป็นแบบวัดเจตคติ หรือความคิดเห็นพร้อมคำชี้แจงในการตอบ
- ตัดสินใจว่าจะใช้มาตราวัด (Scale) เท่าใด เช่น ใช้มาตราวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด หรือใช้มาตราวัด 3 ระดับ คือ มากที่สุด ปานกลาง น้อยที่สุด
- หลังจากสร้างเสร็จแล้ว ควรมีการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือว่ามีความเชื่อถือได้หรือไม่

2.7.1 การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ได้กล่าวถึง แบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ท ไว้ดังนี้

2.7.1.1 ตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่าต้องการวัดความพึงพอใจของใครที่มีต่อสิ่งใด

2.7.1.2 ให้ความหมายของการวัดความพึงพอใจต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มแจ้ง เพื่อให้ทราบว่าเป็นประเด็นหรือเรื่องที่จะสร้างแบบวัดนั้นประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง

2.7.1.3 สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญๆของสิ่งที่จะศึกษาให้ครบถ้วนทุกแง่มุมและต้องมีข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบมากพอต่อการที่เมื่อนำไปวิเคราะห์และเหลือจำนวนข้อความที่ต้องการ

2.7.1.4 ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองและนำไปให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้นๆตรวจสอบ โดยพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่ศึกษา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนลักษณะการตอบข้อความที่สร้าง ว่าสอดคล้องกันหรือไม่ เพียงไรพิจารณาว่าควรจะให้ตอบว่า “เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, เฉยๆ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” หรือ “ชอบมากที่สุด, ชอบมาก, ปานกลาง, ชอบน้อย, ชอบน้อยที่สุด” เป็นต้น

2.7.1.5 ทำการทดลองขั้นต้นก่อนนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่นๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจทั้งหมดด้วย

2.7.1.6 กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปที่นิยมใช้ คือ กำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 หรือ 4 3 2 1 0 สำหรับข้อความทางบวก และ 1 2 3 4 5 หรือ 0 1 2 3 4 สำหรับข้อความทางลบ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกมากในการปฏิบัติ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาระบบนี้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้มีผู้ดำเนินการมาแล้ว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือต่อยอดงานวิจัยของตน ซึ่งปัจจุบันมีนักวิจัยหลายท่านได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้วิสาหกิจชุมชน เนื่องจากเป็นความรู้ที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จึงได้มีการเก็บรวบรวมความรู้จากบุคคลเหล่านั้น เพื่อเผยแพร่ให้บุคคลอื่นๆที่สนใจสามารถที่จะนำเอาความรู้เหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วยงานวิจัยดังต่อไปนี้

ชลธิชา จิรภักพงษ์ ฉวีวรรณ สุวรรณภา ปุญญวีร์ มงคลพิพัฒน์พร และพัฒน์นรี อัฐวงศ์ (2561) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง วิสาหกิจจักสานจังหวัดแพร่ : องค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานวิสาหกิจจักสานจังหวัดแพร่ 2) ศึกษาองค์ความรู้การจัดการเชิงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) วิเคราะห์ระบบความสัมพันธ์และผลสำเร็จของการจัดการเชิงเครือข่ายที่มีต่อวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 4) เสนอองค์ความรู้และระบบการจัดการเชิงเครือข่ายที่มีผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจจักสานจังหวัดแพร่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมจักสาน และตัวแทนกลุ่มหัตถกรรมจักสานรวมทั้งสิ้น จำนวน 24 คน การรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาพิจารณาประเด็นหลักและแบ่งออกเป็นประเด็นย่อย ผลการวิจัย พบว่า 1) วิสาหกิจจักสานที่มีการจดทะเบียนแล้ว จำนวน 65 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาด้านความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การดำเนินงานเกิดจากสมาชิกร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานการใช้ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างรู้คุณค่าโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่น และเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ สำหรับปัญหาเกิดจากดำเนินกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง ใช้เงินไม่ตรงตามกิจกรรมของกลุ่ม ขาดข้อมูลสนับสนุน 2) องค์ความรู้ที่ส่งผลให้เกิดการจัดการเชิงเครือข่าย ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการแปรรูป องค์ความรู้เกี่ยวกับการจำหน่าย และองค์ความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย 3) ความสัมพันธ์และผลสำเร็จของการจัดการเชิงเครือข่ายที่มีต่อวิสาหกิจชุมชนเป็นการแสดงบทบาทระหว่างคนในกลุ่ม และองค์กรภายนอก 4) องค์ความรู้และระบบการจัดการเชิง

เครือข่ายที่มีผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีดังนี้ (1) การพัฒนาการจัดการองค์กร (2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม (3) การพัฒนากิจกรรมและกระบวนการรู้เรียนของสมาชิกกลุ่ม (4) การพัฒนาการตลาด (5) การประสานงานกับภาคีอื่น องค์ความรู้จากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด เพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ได้

ศวรรณรัศม์ อภัยพงศ์ ศิริพันธ์ นาพอ และจิราภรณ์ แก้วโชติ (2561) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม กลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านดุกุน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากระบวนการทำจักสานเตยปาหนัน บ้านดุกุน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของระบบจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านดุกุน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบจัดการความรู้ของกลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านดุกุน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง การวิจัยนี้ใช้แนวคิดโมเดล SECI ในการสกัดความรู้ชนิดฝังลึกในการทำจักสานเตยปาหนันจากผู้เชี่ยวชาญ มาจัดทำเป็นความรู้ที่ชัดเจนในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร ภาพนิ่ง วิดีทัศน์ และเว็บไซต์ พัฒนาระบบการจัดการความรู้ โดยใช้ภาษาสคริปต์ PHP และ ฐานข้อมูล MySQL ในรูปแบบของเว็บแอปพลิเคชัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของระบบ ซึ่งได้จากผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ จำนวน 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.59 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบที่พัฒนาขึ้น จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และผู้ใช้ทั่วไป จำนวน 30 คน รวม 35 คน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.47 ซึ่งอยู่ในระดับมาก องค์ความรู้จากงานวิจัยชิ้นนี้สามารถนำไปใช้ในกระบวนการทำวิจัยการศึกษาวิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วมได้

วิศลย์ธีรา เมตตานนท์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในวิสาหกิจชุมชน : ทางเลือกในการพัฒนาความสามารถในการอยู่รอด ได้กล่าวว่าเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้และความสามารถในการอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชน ถึงแม้ว่าวิสาหกิจชุมชนจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาสังคม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม แต่วิสาหกิจชุมชนหลายแห่งก็ก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมแก่ชุมชน ปัญหาเหล่านี้เกิดจากการที่วิสาหกิจชุมชนมีข้อจำกัด เรื่องความรู้การคิดและการเรียนรู้ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชน ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งไปที่การจัดการความรู้ของวิสาหกิจชุมชนเพราะการจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับความรู้และการเรียนรู้การจัดการความรู้ยังได้รับการยอมรับว่ามีผลต่อความสามารถในการอยู่รอด ความสามารถในการ

การแข่งขัน และการเจริญเติบโตขององค์กร นอกเหนือจากการจัดการความรู้ Viable System Model (VSM) ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย เพราะ VSM เป็นแนวคิดระบบที่กล่าวถึงความสามารถในการอยู่รอดและความยั่งยืนขององค์กร อีกทั้ง VSM ยังมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการนำการจัดการความรู้ไปใช้ในองค์กร

เป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้คือการหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชนผ่านการจัดการความรู้ การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือวิสาหกิจชุมชน 8 แห่งทั่วประเทศ โดยกรณีศึกษาเหล่านี้ถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มศึกษาและกลุ่มเปรียบเทียบ ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมข้อมูลที่ได้ถูกนำไปวิเคราะห์โดยมีโปรแกรม NVivo เป็นเครื่องมือช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาแสดงถึงความรู้ที่จำเป็นต่อความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชนและวิธีการจัดการความรู้ดังกล่าว นอกจากนี้การศึกษายังค้นพบปัจจัยที่ส่งผลต่อความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชนได้แก่ภาวะผู้นำ การติดตามความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและเตรียมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง (หน้าที่ของ S4 ตามโครงสร้าง VSM) เครือข่ายและการสร้างเครือข่าย การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสร้างความรู้อย่างต่อเนื่อง และการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งไปที่การจัดการความรู้ของวิสาหกิจชุมชนเพราะการจัดการความรู้มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอดความสามารถในการแข่งขัน และการเจริญเติบโตขององค์กร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เดียวกับงานวิจัยการศึกษาวิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้มีส่วนร่วม

ปราโมทย์ เหลาลาภะ ไกรศรี ศรีทัพไทย และโสภณ มุลทา (2557) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวฮางบ้านโนนกง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดสกลนคร การศึกษาการจัดการความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวฮางบ้านโนนกง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดสกลนคร ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพคือการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า รูปแบบการจัดการ ความรู้เป็นแบบการตลาดนำการผลิต ประกอบด้วย 1) การจัดการความรู้ ระดับต้นน้ำ คือการผลิตตามความต้องการของตลาด การจัดการวัตถุดิบ การจัดการทรัพยากรบุคคล การจัดการเงินตอบแทน 2) การจัดการความรู้ ระดับกลางน้ำ คือ การจัดการกระบวนการผลิตข้าวฮางให้ได้คุณภาพ 3) การจัดการความรู้ ระดับปลายน้ำ คือ การจัดการทางการตลาดแบบผสมผสาน ส่วนกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ การจัดเก็บความรู้ การสร้างความรู้ การประเมินความรู้ การใช้ความรู้ และการแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งกระบวนการจัดการความรู้ของงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นกระบวนการที่ดี สามารถสกัดเอาความรู้ออกมาได้เป็นอย่างดี เหมาะแก่การนำไปเป็นแบบอย่างในการจัดการความรู้ในงานวิจัยชิ้นนี้

ศิริประภา โคบายาชิ (2555) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของกลุ่มแม่บ้านหมู่บ้านต๋อมตง ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งทุติยภูมิและปฐมภูมิเพื่อจัดระบบข้อมูลความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างแหล่งเรียนรู้และจัดทำชุดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานผักตบชวา ทั้งนี้ โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) ร่วมศึกษากับประชากรในการวิจัย คือชุมชนที่ทำอาชีพหัตถกรรมจักสานผักตบชวา ปราชญ์ และครุภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสมาชิกกลุ่มแม่บ้านที่ชำนาญงานด้านกระบวนการจักสานผักตบชวา จำนวนรวม 43 คน ในพื้นที่การวิจัยอันเป็นที่ตั้งของกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวา 9 กลุ่ม ใน 5 ตำบล ของอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ตามกรอบแนวคิดการวิจัยว่าด้วยกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน และใช้เครื่องมือการวิจัย คือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การจัดเวทีชาวบ้าน การสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) การสังเกตทั้งแบบมีและไม่มีส่วนร่วม การจดบันทึก บันทึกเสียง บันทึกภาพ ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ทั้งด้านข้อมูลด้านผู้วิจัย และด้านวิธีการเก็บข้อมูล ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกและจัดประเภทข้อมูลตามกรอบแนวคิดกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน คือการบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดระบบความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากความรู้ ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกกลุ่มหัตถกรรมจักสานฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในเรื่องการถ่ายทอดความรู้การจักสานผักตบชวา ตั้งแต่ทรงสนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพจักสานผักตบชวาขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 และปัจจุบันประสบปัญหาวัตถุดิบมีคุณภาพต่ำ ไม่มีการพัฒนารูปแบบลายสานที่ทันสมัย และขาดตลาดที่จะรองรับผลผลิต ทำให้คนในชุมชนและเยาวชนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสำคัญต่อการจักสานผักตบชวา เมื่อนำกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอนมาใช้ ได้ก่อให้เกิดผลคือ 1) การรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้จัดทำชุดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานผักตบชวา เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ 2) มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มขึ้น 3) กลุ่มแม่บ้านมีความรู้ความชำนาญเกิดทักษะในการพัฒนาสามารถประยุกต์รูปแบบผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายจนเป็นที่ต้องการของตลาด 4) จำนวนสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเพิ่มขึ้น 5) สมาชิกกลุ่มมีรายได้เสริมและความเข้มแข็ง สามารถตั้งกลุ่มออมทรัพย์เป็นสวัสดิการของกลุ่มแม่บ้านได้สำเร็จ งานวิจัยชิ้นนี้ทำให้พบว่าเมื่อนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้ก่อให้เกิดผลดีหลายประการเช่น สามารถเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ที่สนใจได้ มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มขึ้น มีสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น

กนกพร ฉิมพลี (2555) ได้ทำงานวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน
 หัตถกรรมเครื่องจักสาน : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน : กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชน
 จังหวัดนครราชสีมา มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารอ้างอิงและการศึกษาภาคสนามใน
 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสานหมวกใบตาลบ้านคล้า
 อำเภอพิมาย 2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานผักตบชวาอำเภอจักราช 3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน
 เกษตรกรบึงมิตรภาพ อำเภอโนนสูง และ 4) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากใบตาลบ้านยายพา
 อำเภอชุมพวง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง
 การสนทนากลุ่มเชิงลึกจำนวน 20 คน การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยแบ่งรูปแบบการจัดสนทนา
 กลุ่มเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ กลุ่มละประมาณ 3 ครั้ง ครั้งละ 4-
 9 คน ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญรวมทั้งหมด 52 คน

จากการศึกษารูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน มี
 องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการจัดการความรู้ และเงื่อนไขที่
 มีผลต่อการจัดการความรู้ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมเครื่องจักสาน
 เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และถ่ายทอดสืบต่อกัน
 มาจนกลายเป็นองค์ความรู้ประจำท้องถิ่นที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการปลูกวิธีคิด การ
 ดำเนินชีวิตประจำวันให้แก่ลูกหลานเพื่อปฏิบัติสืบต่อกันมา 2) การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 ด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ (1) การกำหนดความรู้เกี่ยวกับ
 การกำหนดผลิตภัณฑ์ผ่านการคิดและตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม จากนั้นจึงนำไปสู่ (2) การ
 แสวงหา และยึดกุมความรู้ที่มาจากภายในกลุ่มและภายนอก เพื่อให้เกิดความรู้เฉพาะของกลุ่ม และ
 นำไปสู่ (3) การแลกเปลี่ยนความรู้อย่างไม่เป็นทางการ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความรู้ภายใน กลุ่ม
 เพื่อให้สมาชิกมีความรู้และทักษะในการผลิตมากขึ้น และเป็นที่มาของ (4) การจัดเก็บความรู้ในตัว
 บุคคล และ (5) การถ่ายทอดความรู้ มีรูปแบบการถ่ายทอดอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการ โดย
 กระบวนการจัดการความรู้ดังกล่าวมีลักษณะเป็นวงจรที่เมื่อถ่ายทอดความรู้แล้ว สามารถย้อนกลับไป
 กำหนดความรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง และ 3) เงื่อนไขที่ทำให้การจัดการความรู้ภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสานประสบความสำเร็จ มี 4 เงื่อนไขที่สำคัญ ได้แก่ (1) ความรู้ด้าน
 การจัดการความรู้ (2) วัฒนธรรมองค์การ (3) ภาวะผู้นำ และ (4) โครงสร้างพื้นฐาน รวมไปถึงข้อ
 ค้นพบที่สำคัญของการวิจัย คือ “การพึ่งตนเอง” ของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตเครื่องจักสาน ซึ่ง
 องค์ประกอบหลักทั้ง 3 ประการนั้น นำไปสู่การพึ่งตนเองของกลุ่มองค์การชุมชนได้อย่างเหมาะสม
 โดยมีหลักการที่สำคัญได้แก่ การมีผู้นำที่เข้มแข็ง มีความสามัคคี การยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการ
 ดำเนินชีวิต และการมีใจรักในด้านการจักสาน

พระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติวัฒน์, อรอนงค์ วุวงศ์, ธาดา เจริญกุล และกาญจนา คำจตุ (2562) ได้ทำงานวิจัยเรื่องวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ : องค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และปัญหาการดำเนินงาน วิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่2) เพื่อศึกษาหลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย วิสาหกิจชุมชนอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระบบความสัมพันธ์และ ผลสำเร็จของการจัดการเชิงเครือข่ายที่มีต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน และ 4) เพื่อเสนอ องค์ความรู้และระบบการจัดการเชิงเครือข่ายที่มีผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยแบบผสานวิธีทั้งเชิงคุณภาพ ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนาเฉพาะกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1. บริบท สภาพปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ได้ดำเนินผลิตมาอย่างยาวนานมีการ ปรับกลยุทธ์ตามลำดับ ปัจจุบันได้ขับเคลื่อนสู่ตลาดได้อย่างเป็นระบบสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ และผู้ผลิตในชุมชน ทั้งขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาการผลิตการตลาดการ ออกแบบ การจำหน่าย การไม่มีศูนย์ข้อมูล แลกเปลี่ยนข่าวสาร มีวัสดุไม่พอเพียง 2. ความคิดเห็นของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่เกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการ เชิงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (= 3.95) 3. ผลของการศึกษาระบบความสัมพันธ์และความสำเร็จของการจัดการเชิง เครือข่ายที่มีต่อวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนพบว่ายังไม่มีระบบการจัดการ เครือข่ายที่ชัดเจนยังเป็น ลักษณะที่เป็นแบบต่างคนต่างดำเนินการผลิต ความสัมพันธ์ยังไม่แน่นแฟ้น แต่สามารถดำเนินวิสาหกิจ ชุมชนได้ค่อนข้างดี 4. ผลของการศึกษาองค์ความรู้และระบบการจัดการ เชิงเครือข่ายที่มีผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ พบว่า เป็นการจัดการเชิง เครือข่ายที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจ พอเพียง เน้นวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้วัสดุที่มีอยู่และ บุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการในการ วางแผนธุรกิจ เน้นความเอื้ออาทรในการจัดการ ให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เลือกมาจำนวน 5 คน เพื่อให้ประเมินประสิทธิภาพการใช้งานของระบบฐานข้อมูล และกลุ่มผู้ใช้ทั่วไป โดยเลือกมาจำนวน 100 คน เพื่อให้ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานของระบบฐานข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 3.2.1 ระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด พัฒนาโดยใช้ภาษา PHP และ ฐานข้อมูล MySQL ซึ่งออกแบบในลักษณะของ Responsive Web Design
- 3.2.2 แบบประเมินประสิทธิภาพการใช้งานของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- 3.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการใช้งานของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

3.3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงพัฒนา ดังนี้

3.3.1 วิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นการรวบรวมองค์ความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดจากผู้เชี่ยวชาญในการทำในการทำผลิตภัณฑ์ หรือกิจกรรม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนา สัมภาษณ์ และจดบันทึกข้อมูลไว้ในสมุดบันทึกอย่างไม่เป็นทางการ รวมไปถึงการใช้กล้องถ่ายภาพและบันทึกเสียง

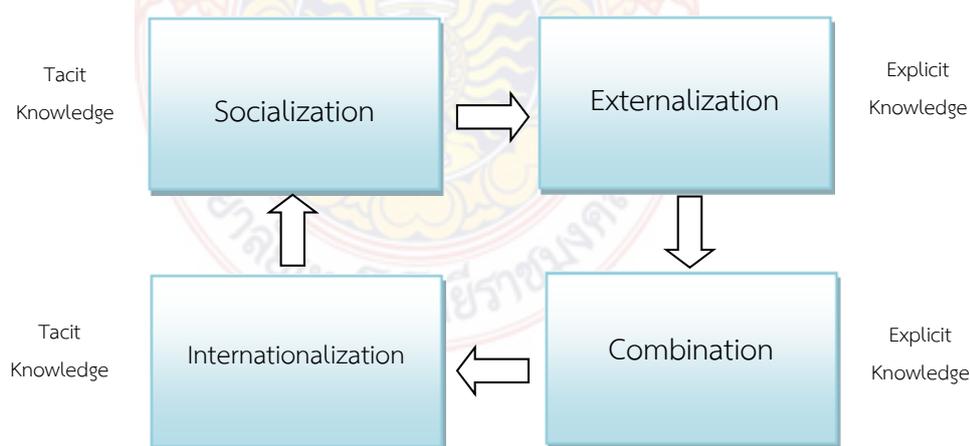
จากนั้นจึงนำข้อมูลที่จัดเก็บได้ครบถ้วนแล้วมาเรียบเรียงจัดหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบ แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งก่อนที่จะนำข้อมูลนั้นไปจัดเก็บในฐานข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ผู้วิจัยได้ใช้ SECI Model ในการนำเสนอการแลกเปลี่ยนความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ซึ่งประกอบด้วย 4 กระบวนการ ดังนี้

1) Socialization : การแบ่งปันและการสร้างความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) จากการติดต่อสื่อสารระหว่างกันโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรง โดยการสัมภาษณ์ สนทนา พูดคุย เรื่องของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด จากผู้เชี่ยวชาญ จนได้รับความรู้เพื่อมาทดลองทำเอง

2) Externalization : การสร้างและแบ่งปันความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) และเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร (Explicit knowledge) โดยการนำความรู้เรื่องของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาบันทึกเป็นลายลักษณ์ตัวอักษร ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว

3) Combination : เป็นการรวบรวมความรู้ที่เรียนรู้มาสร้างเป็นความรู้ประเภท Explicit ใหม่ ๆ แล้วถ่ายทอดผ่านเว็บไซต์ระบบจัดการความรู้

4) Internationalization : เป็นการแปลงความรู้ที่ชัดเจน (Explicit knowledge) มาเป็นความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) เป็นการนำความรู้ที่เรียนรู้มาไปปฏิบัติจนทำให้เกิดทักษะและความชำนาญจนกลายเป็นความรู้โดยนัยของตนเองในที่สุด และเมื่อเกิดความรู้แล้วก็เกิดการแลกเปลี่ยนกับคนอื่น ๆ ต่อไปก็จะเกิดกระบวนการที่เรียกว่า Socialization ขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่หมุนเวียนไปเรื่อยๆ แสดงกระบวนการได้ดังภาพที่ 3.1

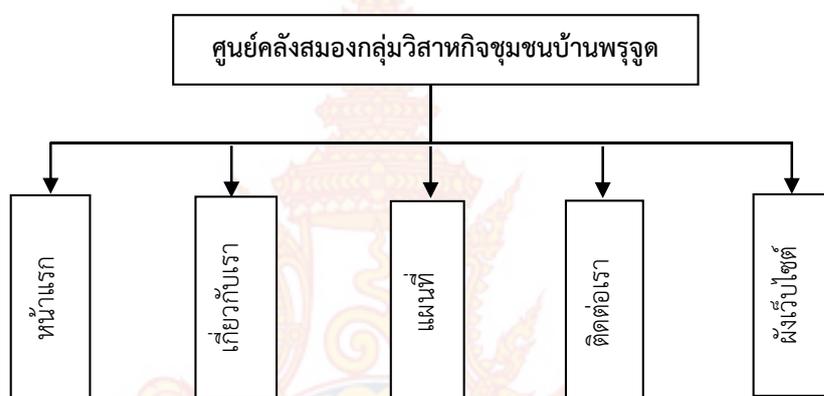

ภาพที่ 3.1 โมเดลเกลียวความรู้ SECI

3.3.2 วิจัยเชิงพัฒนา

เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดแล้ว จะนำข้อมูลมาจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งพัฒนาเป็นระบบจัดการความรู้ เพื่อสามารถที่จะเผยแพร่ความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ได้ ซึ่งมีกระบวนการในการพัฒนาระบบ ดังนี้

3.3.2.1 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ เป็นขั้นตอนในการศึกษาถึงความต้องการของระบบจากผู้ใช้ระบบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และออกแบบ โดยออกแบบระบบออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนโครงสร้างเว็บไซต์และส่วนหน้าจอกการแสดงผล ซึ่งโครงสร้างเว็บไซต์จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามลักษณะการใช้งาน คือ ส่วนของผู้ดูแลระบบ และส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป แสดงโครงสร้างของระบบดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 โครงสร้างของเว็บไซต์ศูนย์คลังสมองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

1) การวิเคราะห์ระบบ ขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์ระบบ คือศึกษาความเป็นไปได้ และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบโดยจะดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการจัดการข้อมูล
- ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาระบบ
- ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลความเป็นไปได้
- ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ และพัฒนาระบบ
- ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาระบบ

การพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์คลังสมองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด สามารถแบ่งผู้ใช้งานระบบออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ ผู้ดูแลระบบ และผู้ใช้งานทั่วไป ซึ่งผู้ใช้แต่ละประเภทจะมีความสามารถดังต่อไปนี้

ผู้ดูแลระบบ (Admin) มีความสามารถในการจัดการระบบดังนี้

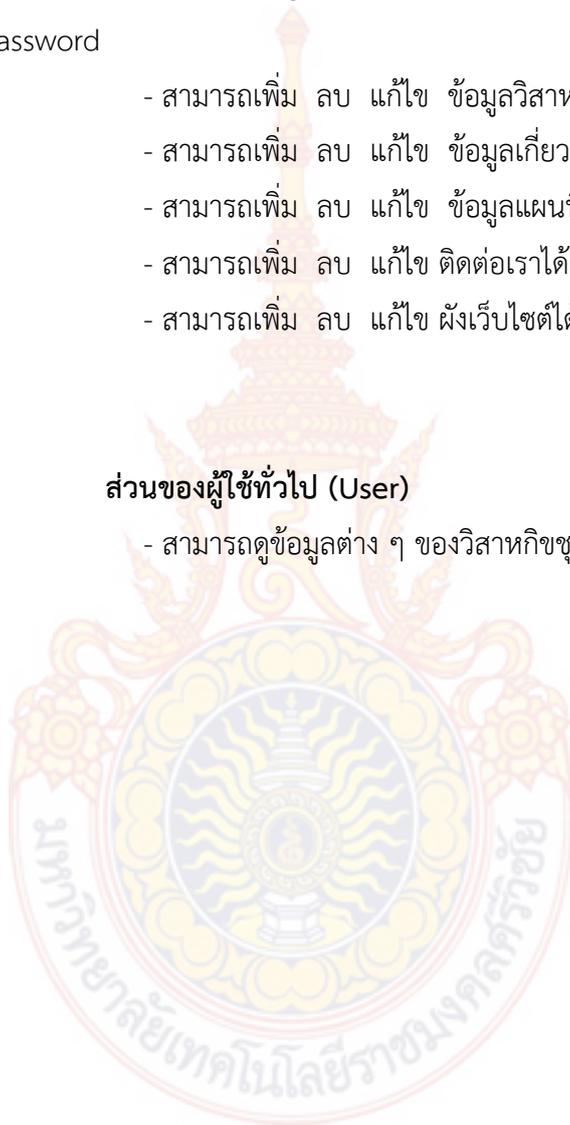
- มีระบบ Login เพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยใช้

Username และ Password

- สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนได้
- สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลเกี่ยวกับเราได้
- สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลแผนที่ได้
- สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ติดต่อเราได้
- สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ผังเว็บไซต์ได้

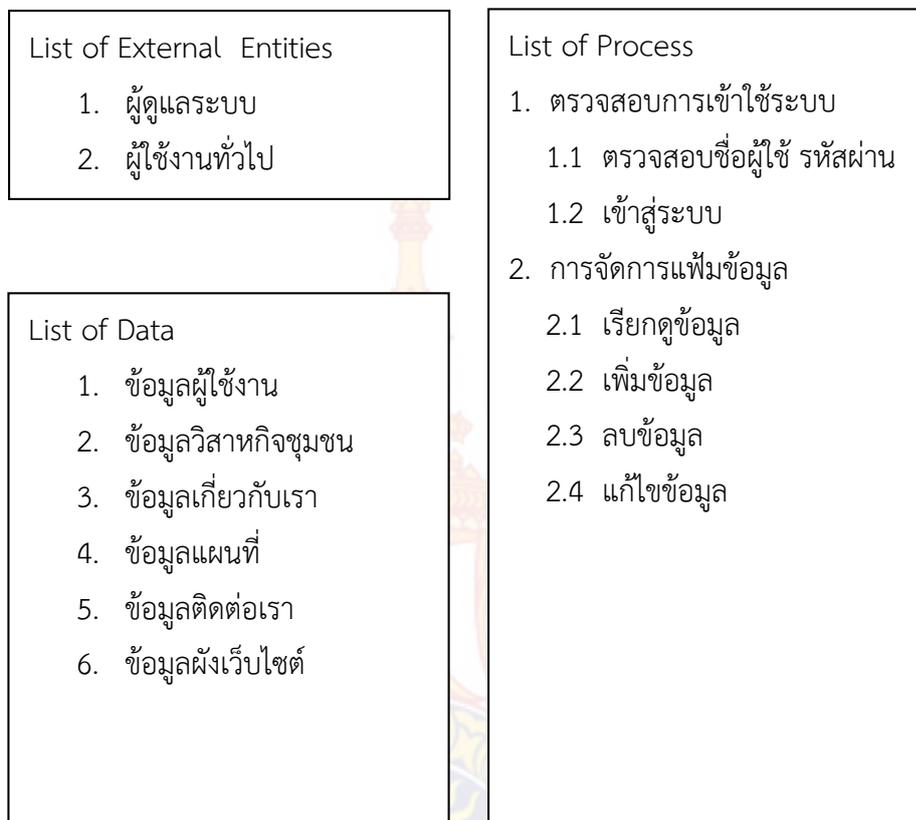
ส่วนของผู้ใช้ทั่วไป (User)

- สามารถดูข้อมูลต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดได้

2) การออกแบบระบบ

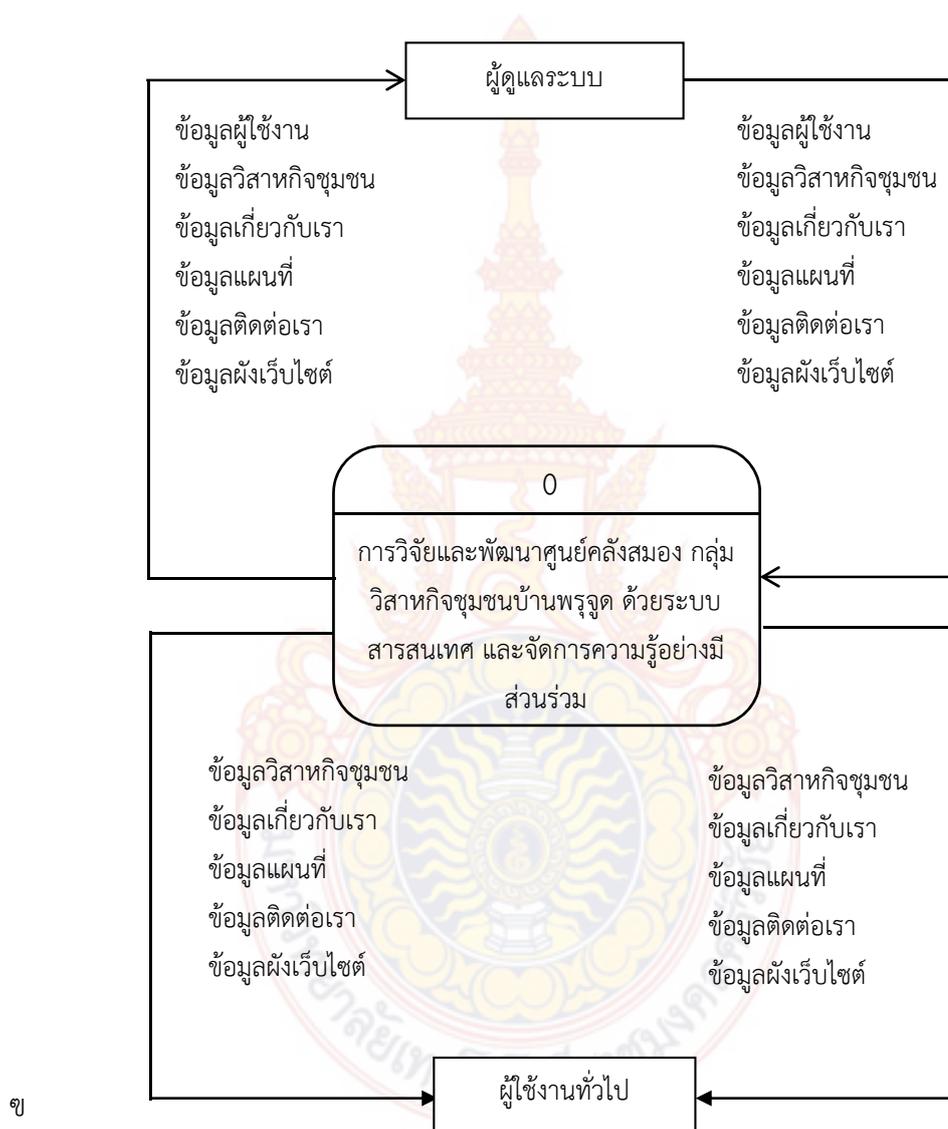
ก) ข้อมูลแสดง List of External Entities List of Process และ List of Data แสดงได้ดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 List รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง

ข) แผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram : DFD)

- แผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด (Data Flow Diagram : DFD-Level 0) หรือเรียกว่า Context Diagram ซึ่งแสดงภาพรวมการทำงานของระบบที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอก ระบบ แสดงได้ดังภาพที่ 3.4

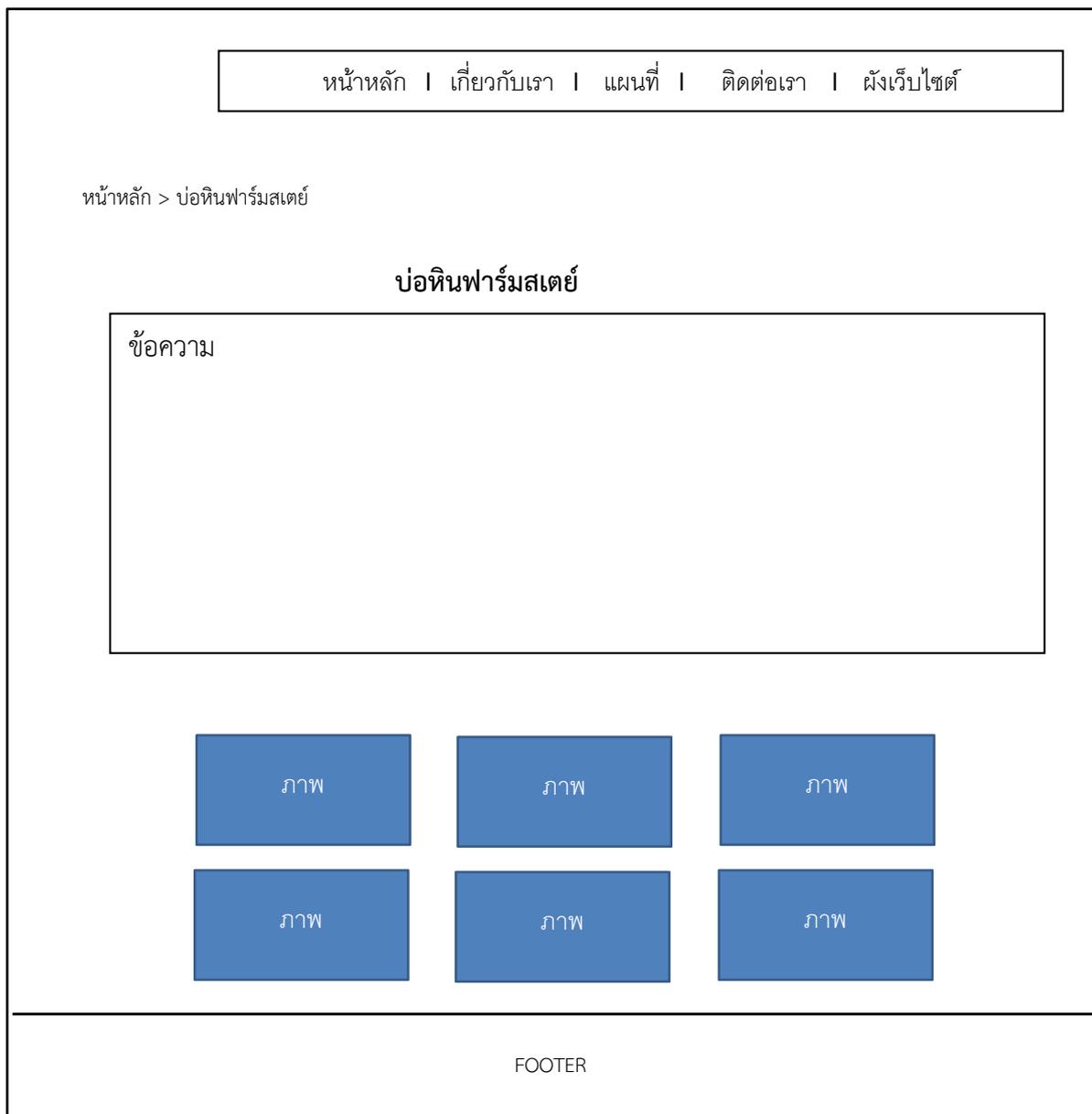
ภาพที่ 3.4 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด (Data Flow Diagram : DFD-Level 0)

จ) การออกแบบหน้าจอเว็บไซต์

- หน้าจอเมนูหน้าแรกของระบบการวิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วมแสดงดังภาพ
ที่ 3.5 - ภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.5 หน้าจอแรกของเว็บไซต์

ภาพที่ 3.6 หน้าจอแสดงเนื้อหา

3.3.2.2 พัฒนาระบบและติดตั้งระบบ เมื่อได้ออกแบบระบบเสร็จสิ้นแล้วจะเป็นในส่วนของการพัฒนาระบบ พัฒนาในรูปแบบ responsive website เพื่อให้รองรับการใช้งานในอุปกรณ์ที่หลากหลายแพลตฟอร์ม พร้อมทั้งมีระบบฐานข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูล และเพื่อให้สะดวกในการจัดการกับข้อมูล

3.3.2.3 เผยแพร่ข้อมูล หลังจากเขียนโปรแกรมเรียบร้อยแล้ว ทำการทดสอบโปรแกรมเพื่อตรวจสอบหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น จากนั้นทำการอัปโหลดระบบขึ้น server เพื่อเผยแพร่ข้อมูล

3.3.2.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

- การประเมินประสิทธิภาพของระบบจัดการความรู้ จากผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสื่อ ในที่นี้จะเป็นอาจารย์ที่สอนเกี่ยวกับการพัฒนาเว็บไซต์ การออกแบบสื่อ หรือผู้อำนวยการด้านสื่อจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ตามวิธีของไลเคอร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

- การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบจัดการความรู้ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ตามวิธีของไลเคอร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.4.1 การหาประสิทธิภาพของของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

วิธีการวิเคราะห์ผลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยแบบแจกแจงความถี่ ของกลุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติ โดยสูตรที่ใช้ในการคำนวณมีดังนี้ (ภัทธา นิคมานนท์)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	=	ค่าเฉลี่ย
	X	=	คะแนนแต่ละจำนวน
	N	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการวิเคราะห์ผลโดยการคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติ โดยสูตรที่ใช้ในการคำนวณมีดังนี้ (ภัทธา นิคมานนท์)

$$S. D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	=	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	$\sum x^2$	=	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	=	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ผลจากความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ตามวิธีของไลเคอร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ กำหนดค่าคะแนน

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม ได้ผลการวิจัยโดยแบ่งตามหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

- 4.1 องค์กรความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- 4.2 การทำงานของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- 4.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- 4.4 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

4.1 องค์กรความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

องค์กรความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยชิ้นนี้สามารถเข้าดูได้จาก เว็บไซต์ <http://www.smce-prujud.com/> ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ได้ออกแบบในรูปแบบของ Responsive Website สามารถดูได้จากทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ และสมาร์ตโฟน

4.2 การทำงานของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

การพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ซึ่งจะแบ่งการทำงานของระบบออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของ Admin และส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป ระบบจะนำเสนอข้อมูลวิสาหกิจชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับเรา ข้อมูลแผนที่ ข้อมูลติดต่อเรา และข้อมูลผังเว็บไซต์

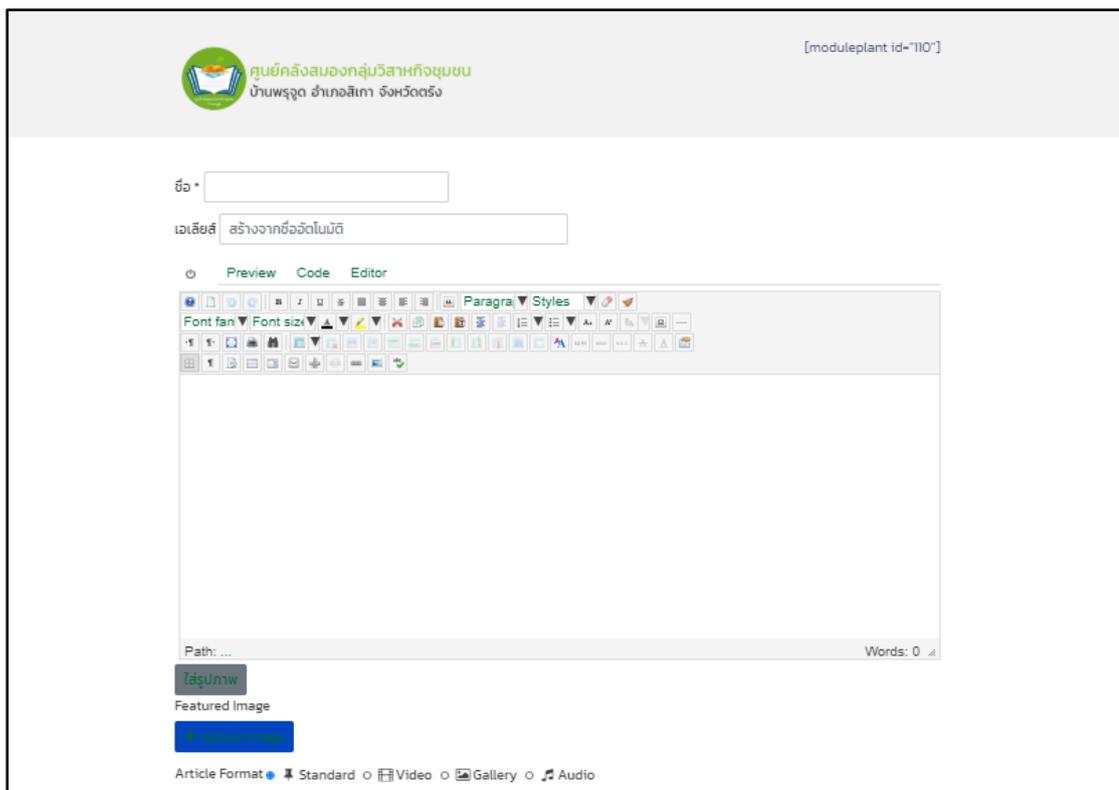
1) ส่วนของผู้ดูแลระบบ (Admin) จะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกับข้อมูลต่างๆ ของวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ซึ่งผู้ดูแลระบบสามารถเข้าจัดการข้อมูลผ่าน <http://www.smce-prujud.com/login> และสามารถทำงานต่างๆ ได้ดังนี้

- หน้าเข้าสู่ระบบ ผู้ดูแลระบบจะต้องเข้าสู่หน้า login เพื่อเข้าสู่ระบบ โดยใส่ Username และ Password แล้วสามารถจัดการกับข้อมูลต่างๆ ได้ ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 หน้าเข้าสู่ระบบ

- หน้าเพิ่มกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เมื่อผู้ดูแลระบบ login มาเข้าในระบบ สามารถเพิ่มกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ โดยคลิกที่ ปุ่ม “กลุ่มวิสาหกิจชุมชน” แล้วจะปรากฏหน้าต่างกรอกข้อมูลต่างๆ ผู้ดูแลระบบทำการกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ แล้วกดบันทึก แสดงดังภาพที่ 4.2 และ ภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.2 หน้าเพิ่มกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

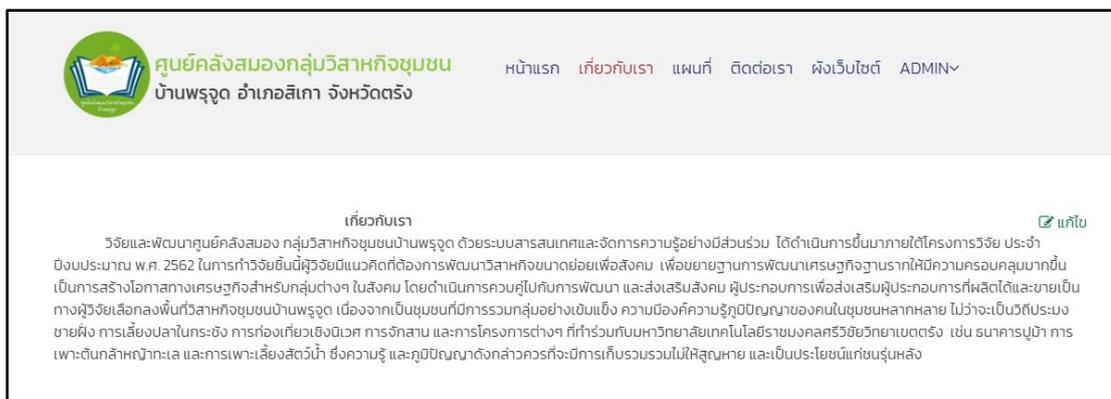
ภาพที่ 4.3 หน้าเพิ่มกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

-หน้าแก้ไขข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้ดูแลระบบสามารถแก้ไขข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน โดยกดปุ่ม “แก้ไข” แสดงดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 หน้าแก้ไขข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

-หน้าแก้ไขข้อมูลหลัก เช่น เกี่ยวกับเรา แผนที่ ติดต่อเรา ฝั่งเว็บไซต์ ผู้ดูแลระบบ สามารถคลิกเลือกเมนูที่จะแก้ไข แล้วคลิก “แก้ไข” จากนั้นแก้ไขข้อมูล แสดงดังภาพที่ 4.5 และ ภาพที่ 4.6

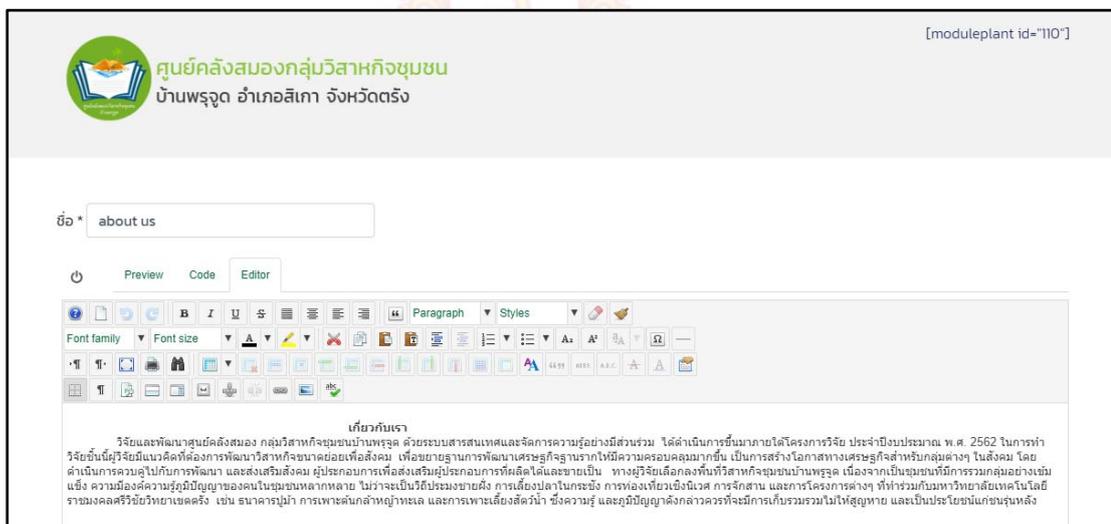
ศูนย์คลังสมองกลุ่มวิสาห์ชุมชน
บ้านพรุจด อำเภอลือเกา จังหวัดตรัง

หน้าแรก [เกี่ยวกับเรา](#) [แผนที่](#) [ติดต่อเรา](#) [ฝั่งเว็บไซต์](#) ADMIN

เกี่ยวกับเรา แก้ไข

วิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาห์ชุมชนบ้านพรุจด ด้วยระบบสารสนเทศและจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม ได้ดำเนินการขึ้นภายใต้โครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในการทำวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่ต้องการพัฒนาวิสาห์ชุมชนด้วยเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่างๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนา และส่งเสริมสังคม ผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ผลิตได้และขายเป็นทางผู้วิจัยเลือกกลุ่มพื้นที่วิสาห์ชุมชนบ้านพรุจด เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็ง ความมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาของคนในชุมชนหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวิถีประมงชายฝั่ง การเลี้ยงปลาในกระชัง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจักสาน และการโครงการต่างๆ ที่ทำร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง เช่น ธนาคารปูม้า การเพาะต้นกล้าหอยทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งความรู้ และภูมิปัญญาดังกล่าวควรจะมีการเก็บรวบรวมไว้ให้สูญหาย และเป็นประโยชน์แก่ชุมชนหลัง

ภาพที่ 4.5 หน้าแก้ไขข้อมูลหลัก

[moduleplant id="110"]

ศูนย์คลังสมองกลุ่มวิสาห์ชุมชน
บ้านพรุจด อำเภอลือเกา จังหวัดตรัง

ชื่อ *

Preview Code Editor

Font family Font size Paragraph Styles

เกี่ยวกับเรา

วิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาห์ชุมชนบ้านพรุจด ด้วยระบบสารสนเทศและจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม ได้ดำเนินการขึ้นภายใต้โครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในการทำวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่ต้องการพัฒนาวิสาห์ชุมชนด้วยเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มต่างๆ ในสังคม โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนา และส่งเสริมสังคม ผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ผลิตได้และขายเป็น ทางผู้วิจัยเลือกพื้นที่วิสาห์ชุมชนบ้านพรุจด เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็ง ความมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาของคนในชุมชนหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวิถีประมงชายฝั่ง การเลี้ยงปลาในกระชัง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจักสาน และการโครงการต่างๆ ที่ทำร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตตรัง เช่น ธนาคารปูม้า การเพาะต้นกล้าหอยทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งความรู้ และภูมิปัญญาดังกล่าวควรจะมีการเก็บรวบรวมไว้ให้สูญหาย และเป็นประโยชน์แก่ชุมชนหลัง

ภาพที่ 4.6 หน้าแก้ไขข้อมูลหลัก

2) ส่วนของผู้ใช้งานทั่วไป (User) ผู้ใช้สามารถเข้ามาศึกษาข้อมูลต่างๆ ภายในเว็บไซต์ ผ่าน <http://www.smce-prujud.com> ซึ่งแสดงข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- หน้าจอแรกของเว็บไซต์ เป็นหน้าหลักสำหรับการเข้าดูข้อมูลต่างๆ หน้านี้จะแสดง ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูดและพื้นที่ใกล้เคียงทั้งหมดที่มีในเว็บไซต์ ซึ่งผู้ใช้สามารถคลิกเข้าไปเพื่อดูเนื้อหาทั้งหมดได้ แสดงดังภาพที่ 4.7 - ภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.7 หน้าจอแรกของเว็บไซต์

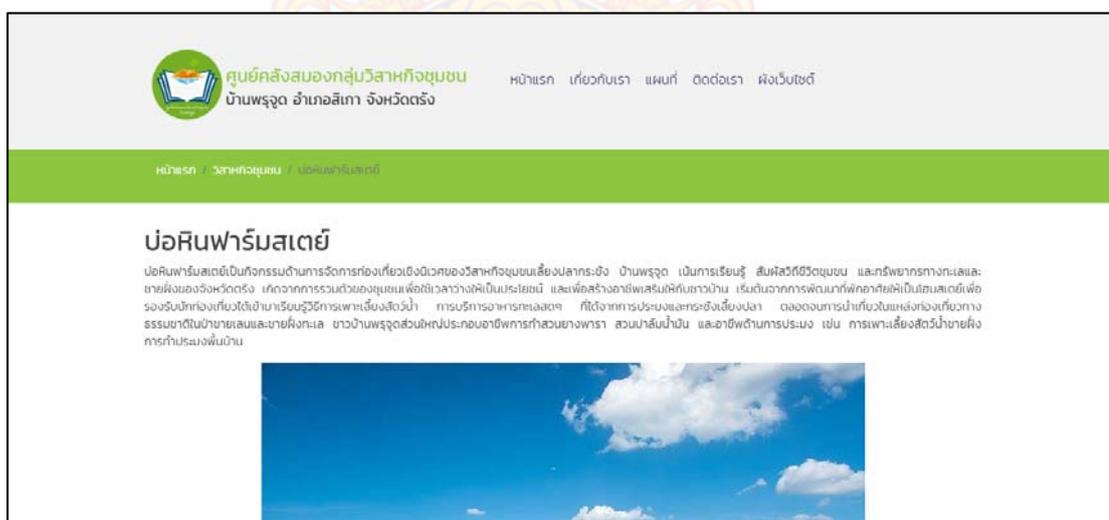

ภาพที่ 4.8 หน้าจอแรกของเว็บไซต์แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด

- หน้าจอแสดงเนื้อหาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เมื่อผู้ใช้คลิกเลือกกลุ่มวิสาหกิจใด ก็จะเข้ามาเจอรายละเอียดของเนื้อหา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน และรวมถึงรูปภาพ เพื่อให้ผู้ชมมองเห็นภาพได้ง่ายขึ้น แสดงดังภาพที่ 4.9 - ภาพที่ 4.10

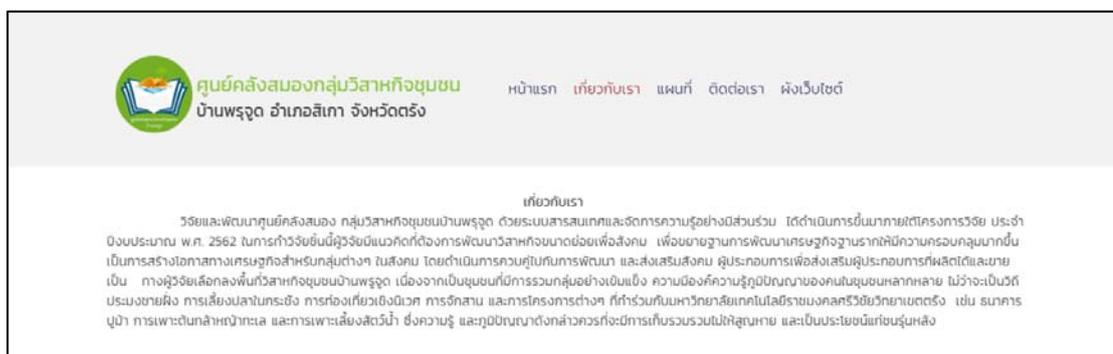

ภาพที่ 4.9 หน้าจอแสดงเนื้อหาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

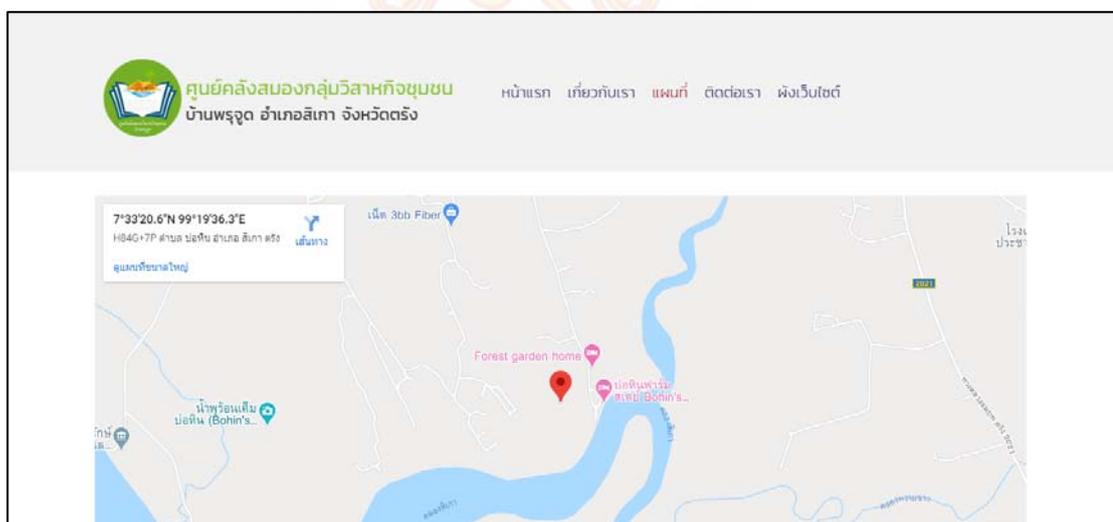
ภาพที่ 4.10 หน้าจอแสดงเนื้อหาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ่อหินฟาร์มสเตย์

- หน้าจอเกี่ยวกับเรา หน้านี้จะแสดงที่มาของการทำการวิจัยและพัฒนาศูนย์คลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรูจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม แสดงดังภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.11 หน้าจอเกี่ยวกับเรา

- หน้าจอแสดงแผนที่ หน้านี้จะแสดงแผนที่เส้นทางของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรูจูด เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถระบุเส้นทางได้ แสดงดังภาพที่ 4.12

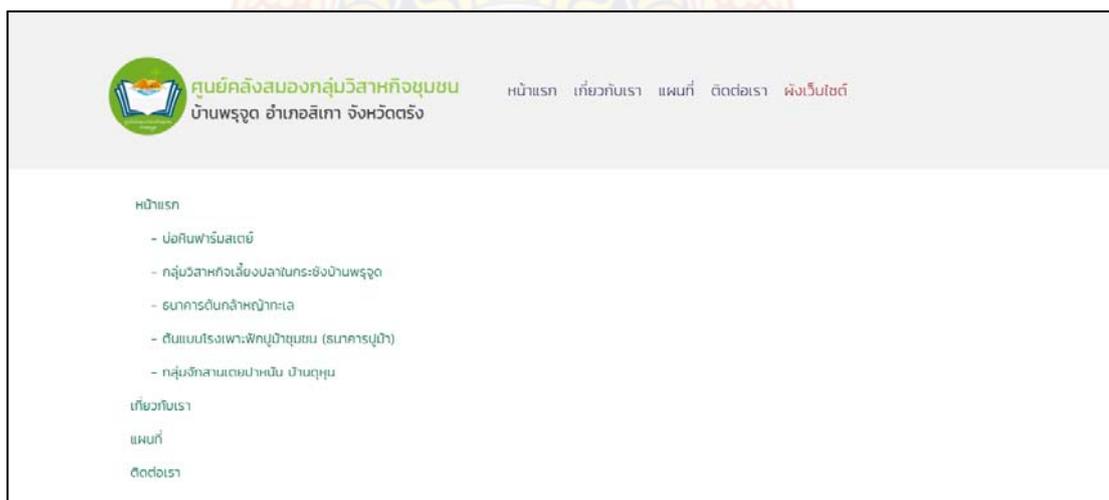
ภาพที่ 4.12 หน้าจอแสดงแผนที่

- หน้าจอติดต่อเรา หน้านี้จะแสดงข้อมูลชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ และอีเมลล์ ของผู้จัดทำ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถติดต่อกลับมาได้ แสดงดังภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.13 หน้าจอติดต่อเรา

- หน้าจอแสดงผังเว็บไซต์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เว็บไซต์ทุกๆเว็บไซต์ควรมี เนื่องจากหากผู้ใช้ไม่ยอมคลิกหลายๆคลิก เพื่อเข้าถึงข้อมูล ก็สามารถเข้าหน้านี้เพื่อเข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง ซึ่งจะไม่เสียเวลาในการเข้าถึง และทำให้ทราบถึงทั้งหมดของเว็บไซต์ด้วย แสดงดังภาพที่ 4.14

ภาพที่ 4.14 หน้าจอแสดงผังเว็บไซต์

4.3 การประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด แสดงรายการประเมินดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 ข้อมูลมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ	4.20	0.84	มาก
1.2 ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา	4.20	0.45	มาก
1.3 เนื้อหามีความทันสมัย	4.40	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.61	มาก
2. ด้านการออกแบบ			
2.1 การใช้สีมีความเหมาะสม สวยงาม	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 ใช้รูปแบบ ขนาดตัวอักษร ที่เหมาะสม อ่านง่าย	4.60	0.55	มาก
2.3 ระบบนำทางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
2.4 รูปภาพมีจำนวน ขนาด คุณภาพ ที่เหมาะสม	4.20	0.45	มาก
2.5 มีการจัดเรียงข้อมูลเป็นหมวดหมู่	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.64	0.47	มากที่สุด
3. ด้านความสามารถในการใช้งาน			
3.1 สามารถใช้งานเว็บไซต์ได้โดยสะดวกและใช้งานง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 การแสดงผลมีความรวดเร็ว	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 มีความเป็นมิตรกับผู้ใช้	4.40	0.55	มาก
3.4 ระบบมีความถูกต้องในการใช้งาน	5.00	0.00	
ค่าเฉลี่ยรวม	4.80	0.25	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.57	0.44	มากที่สุด

ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด จากผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสื่อ จากอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 ท่าน พบว่า ประสิทธิภาพของสื่อด้านความสามารถในการใช้งานและด้านการออกแบบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.80, S.D. = 0.25 และ \bar{x} =4.64, S.D. = 0.47 ตามลำดับ) ส่วนด้านเนื้อหา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.27, S.D. = 0.61) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.57, S.D. = 0.44)

4.4 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
แสดงรายการประเมินดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 ข้อมูลมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ	4.58	0.50	มากที่สุด
1.2 ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา	4.18	0.66	มาก
1.3 เนื้อหามีความทันสมัย	4.24	0.82	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.33	0.66	มาก
2. ด้านการออกแบบ			
2.1 การใช้สีมีความเหมาะสม สวยงาม	4.60	0.49	มากที่สุด
2.2 ใช้รูปแบบ ขนาดตัวอักษร ที่เหมาะสม อ่านง่าย	4.54	0.65	มากที่สุด
2.3 ระบบนำทางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม หาง่าย	4.68	0.47	มากที่สุด
2.4 รูปภาพมีจำนวน ขนาด คุณภาพ ที่เหมาะสม	4.34	0.56	มาก
2.5 มีการจัดเรียงข้อมูลเป็นหมวดหมู่	4.62	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	0.53	มากที่สุด
3. ด้านความสามารถในการใช้งาน			
3.1 สามารถใช้งานเว็บไซต์ได้โดยสะดวกและใช้งานง่าย	4.82	0.39	มากที่สุด
3.2 การแสดงผลมีความรวดเร็ว	4.68	0.47	มากที่สุด
3.3 มีความเป็นมิตรกับผู้ใช้	4.58	0.54	มากที่สุด
3.4 ระบบมีความถูกต้องในการใช้งาน	4.27	0.45	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.70	0.46	มากที่สุด
4. ด้านความเป็นประโยชน์			
4.1 เว็บไซต์สามารถให้แหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์	4.48	0.65	มาก
4.2 ระบบช่วยแก้ปัญหาด้านบุคลากรในการถ่ายทอด ความรู้	4.40	0.61	มาก
4.3 สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้เป็นแนวทางในการ ประกอบอาชีพ	4.44	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	0.68	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.51	0.57	มากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฐานข้อมูลจัดการความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด จากผู้ใช้งานทั่วไป จำนวน 100 คน พบว่าความพึงพอใจด้านความสามารถในการใช้งาน และด้านการออกแบบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.70, S.D. = 0.46 และ \bar{x} =4.56, S.D. = 0.53 ตามลำดับ) ส่วนด้านความเป็นประโยชน์และด้านเนื้อหา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.44, S.D. = 0.68 และ \bar{x} =4.33, S.D. = 0.66 ตามลำดับ) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.51, S.D. = 0.57)

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนาศูนยคลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม สามารถสรุปผลการดำเนินได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 5.1.1 เพื่อเก็บรวบรวมแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 5.1.2 เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด
- 5.1.3 เพื่อพัฒนาเป็นระบบวิสาหกิจต้นแบบเพื่อให้ชุมชนอื่นมาเรียนรู้

5.2 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$, S.D.=0.44) และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.47$, S.D.=0.60) การศึกษาวิจัยและพัฒนาศูนยคลังสมอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด ด้วยระบบสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างมีส่วนร่วม ที่พัฒนาขึ้น สามารถใช้บันทึก จัดเก็บถ่ายทอด และแบ่งปันความรู้ให้กับกลุ่มผู้สนใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน เช่น ชลธิชา จิรภัคพงศ์ และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่องวิสาหกิจจักสานจังหวัดแพร่ : องค์กรความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งได้มีการรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม พบว่า องค์กรความรู้เป็นสิ่งสำคัญต่อวิสาหกิจชุมชนส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งองค์กรความรู้ที่ส่งผลให้เกิดการจัดการเชิงเครือข่ายได้แก่ องค์กรความรู้เกี่ยวกับการจัดการ องค์กรความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการแปรรูป องค์กรความรู้เกี่ยวกับการจำหน่าย และองค์กรความรู้เกี่ยวกับเครือข่าย ศววรรณรัตน์ อภัยพงศ์ ศิรินันท์ นาพอ และจิราภรณ์ แก้วโชติ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม กลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านดงหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน โดยใช้แนวคิดโมเดล SECI ในการสกัดความรู้ พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก วิศัลย์ธีรา เมตตานนท์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในวิสาหกิจชุมชน : ทางเลือกในการพัฒนาความสามารถในการอยู่รอด พบว่า การจัดการความรู้ของวิสาหกิจชุมชนมีผลต่อความสามารถในการอยู่รอด ความสามารถในการแข่งขัน และการเจริญเติบโตขององค์กร

ปราโมทย์ เหลาลาภะ ไกรศรี ศรีทัพไทย และโสภณ มุลหา (2557) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวฮางบ้านโนนกง อำเภอโพพนาแก้ว จังหวัดสกลนคร พบว่ารูปแบบการจัดการความรู้จะต้องดำเนินการจัดการความรู้ทั้ง 3 ส่วน คือ การจัดการความรู้ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ควบคู่กันกับกระบวนการจัดการความรู้เป็นวงจรต่อเนื่องไม่รู้จบ ซึ่งจะแยกออกจากกันไม่ได้ ศิริประภา โคบายาชิ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของกลุ่มแม่บ้านหมู่บ้านต้อมตง ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เมื่อนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้ก่อให้เกิดผลดีหลายประการเช่น สามารถเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ที่สนใจได้ มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนความรู้เพิ่มขึ้น มีสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น กนกพร ฉิมพลี (2555) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยหัตถกรรมเครื่องจักสาน:กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา พบว่าการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และถ่ายทอดสืบต่อกันมา ทำให้กลายเป็นองค์ความรู้ประจำท้องถิ่นและสามารถปลูกฝังวิถีคิดการดำเนินชีวิตประจำวันให้แก่ลูกหลานได้ และพระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติคุณโณ, อรอนงค์ ววงค์, ธาดา เจริญกุล และกาญจนา คำจตุ (2562) ได้ทำงานวิจัยเรื่องวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ : องค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่าสมาชิกวิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับองค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอย่างมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 การศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนในครั้งต่อไป ควรมีการเก็บรวบรวมความรู้กลุ่มผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านใกล้เคียงด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านใกล้เคียงด้วย เพื่อเพิ่มฐานความรู้ให้แก่ผู้สนใจ

เอกสารอ้างอิงของโครงการวิจัย

- กนกพร ฉิมพลี. 2555. รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม
เครื่องจักสาน : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาพัฒนาสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2563. หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว. [ออนไลน์].
เข้าถึงได้จาก : https://www.otop-village.com/th/places_detail/11570.
(10 มิถุนายน 2563).
- เคทีเอ็น ดีเวลลอป. 2562. ไขข้อข้องใจกับ Web Application (เว็บแอปพลิเคชัน) คืออะไร.
[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.ktndevelop.com/ไขข้อข้องใจกับ-web-application/> (16 พฤษภาคม 2563).
- ชลธิชา จิรภัคพงศ์ ฉวีวรรณ สุวรรณภา ปุญญวีร์ มงคลพิพัฒน์พร และพัฒน์นรี อัฐวงศ์. 2561.
วิสาหกิจจักสานจังหวัดแพร่: องค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.
วารสารการจัดการ (WMS Journal of Management) ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม- กันยายน
2561). หน้า 63-74.
- ปราโมทย์ เหลลาลาภะ ไกรศรี ศรีทัพไทย และโสภณ มุลทา. 2559. การจัดการความรู้ของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวฮางบ้านโนนสูง อำเภอโพธาราม จังหวัดสกลนคร. การประชุม
ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 53. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
หน้า 771-778.
- พนิดา พานิชกุล และสุธี พงศาสกุลชัย. 2552. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ :
เคทีพี คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอนซัลท์. 440 หน้า.
- พระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติวัฒน์, อรอนงค์ ววงค์, ธาดา เจริญกุล และกาญจนา ดำจตุ. 2562.
วิสาหกิจชุมชนจังหวัดแพร่: องค์ความรู้และการจัดการเชิงเครือข่าย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2562). หน้า 33-43.
- ไพบุลย์ เกียรติโกมล และณัฐพันธ์ เขจรนนท์. 2551. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น. 316 หน้า.
- รุ่งรัศมี บุญดาว. 2559. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการธุรกิจในยุคดิจิทัล. นนทบุรี : ลัคกี้
บุ๊กส์. 308 หน้า.

วิศัลย์ธีรา เมตตานนท์. **การจัดการความรู้ในวิสาหกิจชุมชน : ทางเลือกในการพัฒนาความสามารถในการอยู่รอด.** วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1. มกราคม-มิถุนายน 2560. หน้า 103-126.

ศวรรณรัศม์ อภัยพงศ์, ศรินันท์ นาพอ และ จิราภรณ์ แก้วโชติ. **การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม กลุ่มจักสานเตยปาหนัน บ้านคุดุน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ผ่านเว็บแอปพลิเคชัน.** การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลครั้งที่ ๑๐ (RMUTCon201๘). โรงแรมเรือรัชฎา. ตรัง. หน้า 968-979.

ศิริประภา โคบายาชิ. 2555. **การจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ของกลุ่มแม่บ้านหมู่บ้านตอมตง ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา.** วารสารเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่. ปีที่ 4 ฉบับที่ 4. มีนาคม - เมษายน 2555. หน้า 21-35.

ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และ เจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย. 2549. **ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการจัดการความรู้.** ซีเอ็ดยูเคชั่น, กรุงเทพฯ. 384 หน้า.

สมศักดิ์ โชคชัยชุตติกุล. 2547. **อินไซต์ PHP 5 .** โปรวิชั่น, กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. 2563. **วิสาหกิจชุมชน.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.sceb.doe.go.th/Sceb2.htm>. (10 มิถุนายน 2563).

แอดวานซ์ รีเสิร์ช. 2562. **รู้ไหม!! Web Application (เว็บแอปพลิเคชัน) คืออะไร?** [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก : <https://www.ar.co.th/kp/th/560>.

(10 มิถุนายน 2563).